

РЕШЕНИЕ

№ 9

гр. Бургас, 07.02.2022 г.

В ИМЕТО НА НАРОДА

АПЕЛАТИВЕН СЪД – БУРГАС в публично заседание на осми ноември през две хиляди двадесет и първа година в следния състав:

Председател: Пламен Анг. Синков

Членове: Петя Ив. Петрова Дакова
Благой Г. Потеров

при участието на секретаря Петя Ефт. Помакова Нотева
в присъствието на прокурора Й. М. Гр.
като разгледа докладваното от Петя Ив. Петрова Дакова Въззивно
наказателно дело от общ характер № 20212000600196 по описа за 2021
година

С присъда № 260011/15.07.2021г. по НОХД № 400/2020г., Окръжен съд – Ямбол е признал подсъдимия Й. Б. С., роден на г. в гр. Ямбол, ЕГН: *****, за виновен в това, че на 22.10.2019 г., около 18.00 часа, в гр. Ямбол, на кръстовището на ул. „Милин камък“ и ул. „Търговска“, при управление на МПС – автобус „Мерцедес“ с рег. № ...Н, собственост на „Дичони“ ЕООД – гр.Ямбол, е нарушил правилата за движение, визирани в разпоредбите на чл.5, ал.2, т.1, чл.20, ал.2, изр.2, чл.116 и чл.119, ал.1 от ЗДвП и по непредпазливост причинил смъртта на Г.А. Г. от гр. Ямбол, като деянието е извършено на пешеходна пътека, поради което и на основание чл.343, ал.3, предл. последно, б. „Б“, предл.1 вр. ал.1, б. „В“ вр. чл.342, ал.1 от НК и чл.54 от НК го осъдил на лишаване от свобода за срок от три години, изтърпяването на което отложил на основание чл.66, ал.1 от НК за изпитателен срок от пет години.

На основание чл. 343г от НК, съдът е лишил подсъдимия Й.С. от правото да управлява моторно превозно средство за срок от три години.

Подсъдимият Й.С. и гражданският ответник „Дичони“ ЕООД, ЕИК ..., със седалище и адрес на управление гр. Ямбол, ул. „Батак“ №3, представлявано от управителя и едноличен собственик на капитала Д.И.Г., са осъдени солидарно да заплатят на гражданските ищци обезщетение за неимуществени вреди, претърпени в резултат от смъртта на Г.А. Г., както

следва: на К. М. ГР. – сумата от 100 000 лева, като за разликата до 120 000 лева предявеният граждански иск е отхвърлен като недоказан; на М. ГР. ГР. – сумата от 70 000 лева, като за разликата до 100 000 лева предявеният граждански иск е отхвърлен като недоказан и на АНГ. ГР. ГР. – сумата от 70 000 лева, като за разликата до 100 000 лева предявеният граждански иск е отхвърлен като недоказан.

Ямболският окръжен съд е осъдил подсъдимия Й.С. да заплати държавна такса в размер на 9600 лева върху уважения размер на гражданските иски.

На основание чл. 189, ал. 3 от НПК подсъдимият Й.С. е осъден да заплати направените по делото разноски в размер на 6 584,87 лева, от които 3 931,32 лева в полза на Републиканския бюджет по сметка на ОД МВР Ямбол и 2 653,55 лева в полза на бюджета на съдебната власт по сметка на Ямболския окръжен съд. На същото основание е осъдил подсъдимия Й.С. да заплати на частните обвинители и граждански ищци К. М. ГР., М. ГР. ГР. и АНГ. ГР. ГР. направените по делото разноски в размер на по 4000 лева за всеки един от тях.

С определение №260076 от 13.08.2021г., постановено по реда на чл. 250, ал.1 от ГПК, вр. чл.88, ал.1 от НПК, ОС-Ямбол е допълнил присъдата в нейната гражданско-осъдителна част, като е постановил подсъдимият Й.С. и гражданският ответник „Дичони“ ЕООД, ЕИК ..., да заплатят солидарно на граждански ищци К. М. ГР., М. ГР. ГР. и АНГ. ГР. ГР. законната лихва върху присъдените им обезщетения за неимуществени вреди, считано от датата на уреждането – 22.10.2019г. до окончателното изплащане на сумите.

В предвидения от закона срок присъдата е обжалвана от подсъдимия Й. Б. С., чрез защитника му адв. М.К. от АК – Сливен. С жалбата се развиват доводи за неправилност на присъдата поради допуснати нарушения на процесуалния и материалния закон и явна несправедливост на наложеното наказание. Сочат се пороци в дейността на съда по анализ и оценка на събраните по делото доказателства и експертни заключения по назначените съдебномедицинска и автотехнически експертизи. Поддържа се, че изводите на експертите, изготвили АТЕ и СМЕ не почиват на обективни находки, както и не отчитат противоречивите сведения, изнесени от свидетелите на ПТП, поради което същите имат предположителен характер. Сочи се, че по делото не са събрани доказателства, в подкрепа на по-тежко квалифициращото обстоятелство, че контактът между автобуса и пострадалия е станал на пешеходна пътека, в каквата връзка се твърди, че присъдата е постановена в противоречие с практиката на ВКС, визирана в ТР № 2/22.12.2016г. Претендира се, че поведението на водача С. в конкретната пътна ситуация не попада в приложното поле на чл.20, ал.2 от ЗДвП, доколкото визираното законово правило касае само видими опасности на пътя. Аргументира се също доказателствена необезпеченост на извода на съда за наличие на пряка причинно-следствена връзка между настъпилото ПТП и смъртта на

пострадалия пешеходец. В тази връзка се твърди, че установената като причина за смъртта на пострадалия Г. мастна емболия е възможно да е резултат от ненужно извършената оперативна намеса за смяна на става, непосредствено след която интервенция последният е починал, без да дойде в съзнание. Изтъква се необоснованост на отказа на съда да уважи направени от защитата доказателствени искания, довело до нарушаване правото на защита на подсъдимия в процеса. Като недостатък на присъдата в нейната гражданско-осъдителна част се сочи липсата на отразяване на датата, от която се дължат присъдените на наследниците на пострадалия обезщетения. Наведено е оплакване за явна несправедливост на наложеното наказание, подкрепено с доводи за неправилното му отмерване по правилата на чл.54 от НК, вместо по-благоприятната хипотеза на чл.55 от НК. Присъдата се оспорва и в гражданскоправната ѝ част, като се поддържа, че присъдените обезщетения на наследниците на пострадалия са прекомерно завишени. Направено е искане пред въззивния съд да отмени присъдата и да постанови нова, с която подсъдимият да бъде признат за невинен и оправдан по предявеното му обвинение за извършено транспортно престъпление, алтернативно – делото да се върне на първата инстанция с нарочни указания за процесуалните действия, които следва да бъдат извършени във връзка с изясняване на спорните обстоятелства. С жалбата не са направени доказателствени искания.

Срещу присъдата в законоустановения срок е постъпила въззивна жалба и от гражданския ответник „Дичони“ ЕООД, чрез пълномощника адв. П.Ш. от АК – Сливен. С подадената жалба се атакува присъдата в наказателната и гражданскоправната ѝ част. Твърди се, че съдът е стигнал до необосновани и незаконосъобразни изводи относно наличието на всички предпоставки за ангажиране на отговорността на ответника по гражданските искове, включително относно наличие на извършено деяние, настъпили вреди, причинно-следствена връзка и пасивна солидарна отговорност по отношение на деликта. Сочи се, че при изграждане на изводите си относно дължимото от ответника обезщетение, съдът не е взел предвид поведението на пострадалия, както и наличието на други обективни обстоятелства /не се посочва какви/, които са допринесли за настъпването на вредоносния резултат. Изтъква се, че съдът е определил размера на обезщетенията на наследниците, без да изследва индивидуално понесените от всеки неимуществени вреди, в резултат от което същите се явяват необосновано завишени. С горните съображения е направено искане за отмяна на първоинстанционната присъда в атакуваната ѝ част и отхвърляне на предявените срещу ответника „Дичони“ ЕООД граждански искове като неоснователни и недоказани, алтернативно - намаляване размера на присъдените обезщетения.

В срока по чл.322 от НПК по делото е депозирано писмено възражение от частните обвинители и граждански ищци К. М. ГР., М. ГР. ГР. и АНГ. ГР. ГР., чрез повереника им – адвокат М.Х. от АК-Ямбол, в което е защитена

позиция, че присъдата на ЯОС е обоснована и законосъобразна във всичките ѝ части, а наложеното на подсъдимия наказание - справедливо. В подробен план са развити съображения за доказателствена обезпеченост на приетите за установени фактически положения, както и за отсъствието на пороци в дейността на съда по събиране, проверка и оценка доказателствените източници – гласни, писмени и веществени, както и експертните заключения. Поддържа се, че в съответствие с принципа по чл. 13 от НПК съдът е положил всички усилия да събере доказателства, необходими за пълно изясняване на релевантните по делото факти, като оценката на същите се сочи, че не търпи критиката, отправена от подсъдимия и гражданския ответник. Всички възражения, застъпени във въззивните жалби се твърди, че са били повдигнати и пред първоинстанционния съд, който им е дал правилен и изчерпателен отговор. Като неоснователни се сочат доводите на защитата за липса на достатъчно убедителни доказателства, способстващи изясняването на механизма на съприкосновение между тялото на пострадалия и автобуса, управляван от подсъдимия. Поддържа се, че показанията на свидетелите – очевидци Д. и Х. са напълно еднопосочни и безпротиворечиви по отношение на описания от тях начин на придвижване на пострадалия през кръстовището, мястото, на което същият е бил достигнат от автобуса и позицията на двамата участници в ПТП в момента на съприкосновение. Без основание се сочи, че е и оспорването на изготвените и изслушани по делото АТЕ и повторна тройна СМЕ, назначена от съда в хода на съдебното следствие, които дават обосновани и базирани на всички доказателства по делото отговори относно механизма на възникване и протичане на ПТП и травмите, получени от пострадалия, довели до смъртта на последния. Застъпва се също позиция, че присъдените от съда обезщетения, са справедливи по размер, като същите отчитат емоционалната близост, която е съществувала между пострадалия и неговата съпруга и синове, както и реално претърпените от тях болки и страдания от загубата на близкия им родственик. С горните доводи се моли за потвърждаване на присъдата, постановена от ЯОС.

В съдебно заседание пред въззивната инстанция представителят на Апелативна прокуратура – Бургас ангажира становище за неоснователност на подадените жалби. Счита, че при правилно изяснените по делото факти, разкриващи пряка причинна връзка между допуснатите от водача Й.С. нарушения на ЗДвП и настъпилата смърт на пострадалия Г., законът е приложен правилно. Намира за неоснователни възраженията за недоказаност на авторството на деянието. В тази връзка възприема като защитна версията на подсъдимия, че пострадалият сам е паднал до автобуса, тъй като се сочи, че тя противоречи на показанията на свидетелите С.Х., Г.Д., К.Г. и Г.Я., на обективните находки, установени с протокола за оглед на местопроизшествие, както и на аргументираната позиция на вещите лица, изготвили трите автотехнически експертизи. Ангажира становище за процесуална негодност на протокола, обективиращ проведен в хода на разследването на следствен експеримент, предвид че към датата на

извършване на това процесуално действие, подсъдимият все още не е бил привлечен в качеството на обвиняемо лице. Изключването на този протокол от доказателствената маса прокурорът намира, че не повлиява преценката за несъмнена установеност на релевантните факти, които са изводими такива на основата на събраните множество други доказателствени източници – гласни, писмени и веществени, както и експертните заключения. В становището си относно справедливостта на отмерената санкция прокурорът изтъква, че при индивидуализирането ѝ са отчетени както фактическите особености на казуса и характеристиките на самия деец, така и всички налични по делото смекчаващи и отегчаващи вината обстоятелства, оценката на които е съобразно действителната им тежест. Намира, че отмерената санкция, като справедлива по размер, ще способства постигането на целите по чл.36 от НК. Присъединява се към разбирането на първата инстанция, че поправянето на дееца не налага същият да изтърпи ефективно наложеното му наказание лишаване от свобода. Присъдените обезщетения по гражданските иски прокурорът също намира за справедливи, поради което и претенциите на подсъдимия и гражданския ответник за редуцирането им предлага да не бъдат уважавани. С горните аргументи прокурорът пледира присъдата на ЯОС да бъде потвърдена като правилна.

Частните обвинители и граждански ищци К. М. ГР. и АНГ. ГР. ГР., редовно призовани, не се явяват пред въззивната инстанция. Явява се частният обвинител и граждански ищец М. ГР. ГР.. За всички тях се явява адвокат П.Д. от АК – Бургас, преупълномощен от упълномощения повереник - адвокат М.Х. от АК-Ямбол.

Повереникът поддържа изцяло подробно развитите в депозираното писмено възражение доводи за обоснованост и законосъобразност на постановената присъда и моли за нейното потвърждаване. Присъединява се към позицията на прокурора, засягаща оценката на обясненията, дадени от подсъдимия – моли на същите да не бъде даван кредит на доверие поради противоречието им с останалия събран доказателствен материал и заключенията на вещите лица по изготвените по делото експертизи.

Управителят на дружеството граждански ответник „Дичони“ ЕООД – Д.Г., редовно призован, не се явява в съдебно заседание. Същият се представлява от пълномощника - адвокат П.Ш. от АК – Сливен, който претендира отмяна на първоинстанционната присъда в гражданско - осъдителната ѝ част на основание доводите, изтъкнати в депозираната въззивна жалба.

Пред въззивния съд подсъдимият Й.С. се явява лично и със защитника си – адвокат М.К. от АК-Сливен.

Защитникът поддържа подадената жалба ведно с подробно изложените в нея съображения за неправилност на постановената осъдителна присъда. Твърди, че обвинението срещу подс. С. е останало недоказано, поради което и осъждането му е неправилно. Обсъждайки разясненията на вещите лица по

АТЕ, чието повторно изслушване бе инициирано от въззивния съд, защитникът изтъква, че заключенията на последните отново не способстват изясняването на обстоятелството каква е била посоката на движение на пострадалия при преминаването му през кръстовището, в района на което е настъпило процесното ПТП. В тази връзка и твърди, че представеният от експертите механизъм на произшествието се основава единствено на предположения. Подчертава, че в случая няма основание да се приеме наличие на нарушение по чл.20, ал.2 от ЗДвП поради това, че пострадалият се е намирал отстрани на автобуса и същият не е представлявал видима за водача С. опасност на пътя. Поддържа също, че по делото не са събрани категорични доказателства, позволяващи заключение за съществуването на пряка причинна връзка между настъпилото ПТП и смъртта на пострадалия Г.. Оспорва размера на уважените граждански искиове, като изтъква, че по делото не са събрани достатъчно обективни данни за отношенията и емоционалната близост на пострадалия с двамата му сина, за които се установява, че са живеели зад граница. Моли за уважаване на въззивната жалба.

В личната си защита подсъдимият Й.С. поддържа казаното от защитника му и моли за уважаване на подадената от него жалба. В последната си дума същият моли да бъде оправдан.

Въззивните жалби по делото са подадени от лица, с правата по чл.318, ал.6 от НПК, в посочения в чл.319, ал.1 от НПК петнадесетдневен преклузивен срок за обжалване, срещу оспорим по реда на въззивния контрол съдебен акт, поради което същите се установяват като процесуално допустими и следва да бъдат разгледани по същество.

Настоящият съдебен състав, след като обсъди доводите на страните и извърши цялостна проверка на оспорената присъда в рамките на правомощията си по чл. 314 НПК, намери следното:

Съдебното производство пред първоинстанционния съд се е развило по общия ред съгласно правилата, уредени в Глава XX от НПК. В рамките на проведеното пред ОС-Ямбол съдебно следствие, съставът на съда е положил необходимите усилия при спазване на установените в НПК процесуални изисквания да обезпечи делото с доказателствен материал с оглед правилното му решаване. На основата на извършен анализ на събраните гласни, писмени и веществени доказателствени източници, както и експертни заключения съдът е направил обосновани изводи по фактите. Приобщените от въззивния съд обяснения на подс.С., както и допълнително представените разяснения от вещите лица, изготвили автотехническите експертизи /основна и две допълнителни/ - доц. д-р инж. С.К. С., инж. Д.Б. Б. и инж. М.Г. М., не способстват изграждането на фактически изводи, различни от застъпените такива от ЯОС.

На основата на обхванато и задълбочено обсъждане на всички доказателствени източници, настоящата инстанция направи следните фактически констатации:

Подсъдимият Й. Б. С. е роден на ..г. в гр. Ямбол, български гражданин, завършил средно образование, неосъждан. Същият е правоспособен водач на МПС от 1978 г., притежаващ към датата на деянието валидно свидетелство за управление на МПС №281139035, издадено на 20.09.2011г., с категории А, М, С, DE, D, AM, B, TKT, BE, CE. По силата на сключен на 20.06.2019г. трудов договор подсъдимият работил като шофьор на автобус в „Дичони“ ЕООД – Ямбол /спр. л.87-90 от ДП/. В дейността си като водач на МПС, подс. С. е бил санкциониран по административен ред за нарушения на ЗДвП и ППЗДвП, с издадени срещу него едно наказателно постановление от 2008 г. и един фиш от 2016 г. /спр. л. 71 от ДП/.

На 22.10.2019г. подсъдимият извършвал възложената му по график служебна дейност към „Дичони“ ЕООД – Ямбол, управлявайки автобус „Мерцедес“ с рег. №...Н, сив металик, собственост на търговското дружество. След като приключил последния в работния си график превоз на работници, подс. С. потеглил с управлението от него автобус към гаража на дружеството. Пътните и атмосферни условия били нормални - суха и запазена асфалтова настилка, с добра видимост на здрачаване, без включено улично осветление. Автобусът се движил по ул. „Милин камък“, покрай сградата на ТМСС „Христо Ботев“, където на кръстовището следвало да предприеме завой наляво и да продължи по улица „Търговска“ в посока изхода на гр. Ямбол. Около 18.00 часа подс. С. достигнал кръстовището на улиците „Милин камък“ и „Търговска“ и съобразно пътен знак Б-1 спрял управлението от него автобус, за да пропусне преминаващите с предимство автомобили по ул. „Търговска“. Подготвяйки се да завие наляво, подс. С. включил левия пътепоказател /мигач/. На всички платна на кръстовището били обособени пешеходни пътеки тип М8.1, обозначени със съответната пътна маркировка /спр. л.22 от ДП – сн.5 и 6/. Трафикът в кръстовището бил интензивен. След като изчакал преминаването на автомобилите, движещи се по пътя с предимство, подсъдимият потеглил с автобуса и навлязъл в кръстовището, предприемайки завиване наляво по ул. „Търговска“. В това време от десния тротоар по посока движението на автобуса, по пешеходната пътека на ул. „Търговска“ /от автомивката в посока към ТМСС „Христо Ботев“/ пресичане предприел и пешеходецът Г.А. Г. от гр. Ямбол. Същият бил на възраст от 82 години и се придвижвал с помощта на бастун. Ангажиран в проследяването на трафика в трите посоки - наляво, надясно и в насрещното платно за движение, при навлизането си в кръстовището и предприемането на завой наляво подсъдимият не възприел като опасност на пътя пресичащия по протежение на пешеходната пътека пешеходец Г.. Преминавайки през кръстовището, подс. С. ускорил скоростта на автобуса до около 15,6 км/час, с която навлязъл в района на пешеходната пътека, където се намирал пешеходецът. Последвал контакт между левите странични състави на автобуса /на 1,9 метра след предния ляв габарит/ и лявата странична част на тялото на пешеходеца Г., в резултат от което последният се завъртял, изгубил равновесие и паднал настрани и надясно на пешеходната пътека по средата на

пътното платното. Междувременно, поглеждайки в страничното ляво огледало, подс.С. успял да забележи падащия пешеходец и веднага задействал спирачната уредба на автобуса. След като автобусът преустановил движението си, подсъдимият слязъл и се насочил към пострадалия Г.. В този момент през кръстовището преминавали свидетелите С.Х. и Г.Д., които, след като възприели обстановката на ПТП, спрели автомобилите си и се притекли на помощ на пострадалия. Двамата помогнали на подс.С. да премести тялото на пострадалия от пътното платно до бордюра на тротоара пред автомивката. Веднага след това св.Х. подал сигнал на тел. 112. На мястото на произшествието пристигнала линейка на ЦСМП-Ямбол, която откарала пострадалия Г. в МБАЛ „Св.Пантелеймон“ АД-Ямбол. В медицинското заведение на пострадалия бил извършен преглед, при който било установено, че има счупване на дясна тазобедрена става /счупване на шийката на бедрената кост/. На същия било извършено оперативно лечение по подмяна на дясната тазобедрена става с изкуствена такава. Въпреки оказаната медицинска помощ, на следващия ден – 23.10.2019г. в 16,19ч. пострадалият Г. починал.

Пристигналият на местопроизшествието разследващ полицай извършил оглед, като всички извършени замервания и фиксирани следи били отразени в съставен по съответния ред протокол /спр. л.16-17 от ДП/. При огледа присъствал и специалист - технически помощник, който изготвил фотоалбум на мястото на произшествието /спр. 19-29 от ДП/.

Подсъдимият С., както и пострадалият Г. били тествани с техническо средство за употреба на алкохол, отчетените при която проверка резултати били отрицателни.

Въззивният съд констатира, че в изложението на първата инстанция по фактите е допусната грешка, с посочване на дата на настъпване смъртта на пострадалия - 23.10.2020г., вместо 23.10.2019г. Некоректно изписване на посочената дата е налице и в обвинителния акт /стр.2 от същия/. Така регистрираната неточност в отразяване на годината на процесното събитие, очевидно е от техническо естество, предвид че след хронологичното представяне на случилото се на инкриминираната дата – 22.10.2019г. както прокурорът, така и съдът са възприели, че смъртта на пострадалия Г. е настъпила на следващия ден, т.е., през същата година, или 23.10.2019г. Ето защо и следва да се приеме, че направената констатация не е от естеството да повлияе правилността на изводите, застъпени от първата инстанция по фактите на обвинението.

Гореизложените фактически констатации, които не се отличават съществено от възприетите такива в мотивите на първоинстанционната присъда, въззивният съд направи въз основа на задълбочен анализ и собствена оценка на всички гласни, писмени и веществени доказателства и доказателствени средства, както и експертни заключения, приобщени по делото по съответния процесуален ред, а именно: гласните източници -

частично от обясненията на подс. С., показанията на свидетелите Г.Д. /спр. л.70-72 от първоинстанционното дело и приобщените на основание чл.281, ал.4 вр. ал.1, т.2 НПК показания от ДП на л. 83 от ДП/, С.Х. /спр. л.72-74 от първоинстанционното дело и приобщените на основание чл.281, ал.4 вр. ал.1, т.2 НПК показания от ДП на л.82 от ДП/, К.Г. /спр. л.67-68 от първоинстанционното дело, както и приобщените й на основание чл.281, ал.4 вр. ал.1, т.1 и т.2 от НПК показания от ДП на л.74 и 75 от ДП/, Г.Я. /спр. л.74-75 от първоинстанционното дело/, А.Е. /спр. л.75 от първоинстанционното дело/, А.Г. /спр. л.68-69 от първоинстанционното дело/ и М.Г. /спр. л.69-70 от първоинстанционното дело/, писмените доказателствени материали - протокол за оглед на местопроизшествие ведно с фотоалбум /спр. л. 16-29 от ДП/, справка за собственост на МПС /спр. л.72 от ДП/, удостоверение за наследници /спр.л.34 от ДП/, акт за смърт /спр. л. 35 от ДП/, удостоверение от спешен телефон 112-РЦ-Бургас ведно с диск /спр. л.41 от ДП/, медицински документи за пострадалия Г. Г. /спр. л.44-68 от ДП и л.117-149 от първоинстанционното дело/, справка за нарушител/водач от КАТ ПП-ОД на МВР-Ямбол /спр.л.71 от ДП/, трудов договор и длъжностна характеристика на подсъдимия С. /спр. л. 87-90 от ДП/, застрахователна полица от ЗД „Евроинс“ за процесния автобус /спр. л.91 от ДП/, протокол за извършен следствен експеримент ведно с фотоалбум /спр. л.109-127 от ДП/, актуална справка от търговския регистър за търговско дружество „Дичони“ ЕООД – Ямбол /спр. л.163-165 от ДП/, справка за съдимост /спр. л.178 от ДП/, епикриза и амбулаторен лист на К.Г. /спр. л.28-30 от първоинстанционното дело/, история на заболяването на Г. Г. и 16 бр. парафинови блокчета и препарати от МБАЛ „Св.Пантелеймон“ – гр. Ямбол; заключенията по назначените колективна съдебномедицинска експертиза № 39 /спр. л.93-105 от ДП/, повторна тройна съдебномедицинска експертиза /спр.л.152-173 от първоинстанционното дело/, тройна автотехническа експертиза /спр. л. 129-146 от ДП/, допълнителна тройна АТЕ /спр. л. 153-158 от ДП/ и допълнителна тройна АТЕ /спр. л. 170-173 от ДП/.

Обсъждайки в съвкупност доказателствата по делото, събрани в хода на съдебното дирене пред първата инстанция, както и приобщените такива в настоящото въззивно производство, съставът на съда се солидаризира с преценката на ОС-Ямбол относно несъмнената установеност на всички значими за правилното решаване на казуса обстоятелства съгласно фактическото им описание по-горе, на основата на които следва да бъде решен въпросът за наказателната отговорност на подс.С..

Оплакването на защитата, че съдът е градил своите изводи по фактите на основата на ненадеждни и противоречиви гласни доказателствени източници и необосновани експертни заключения, които не способстват изясняването на въпроса за механизма на настъпване на ПТП, както и причината, довела до смъртта на пострадалия Г. Г., не се споделят от настоящия състав на съда.

Правилно при оценка на доказателствената стойност на гласните източници съдът е подходил с особено доверие към показанията на разпитаните по делото свидетели С.Х. и Г.Д., за които се установява, че са станали очевидци на обстановката, при която е настъпило ПТП, както и на поведението на двамата участници в произшествието – подс. С. като водач на МПС и пострадалият Г. като пешеходец. Двата свидетели са пребивавали в района на процесното кръстовище като участници в движението-водачи на МПС, предприемащи действия по преминаването му, като първият от тях – св. Х. се е намирал непосредствено след автобуса, управляван от подсъдимия, а вторият – св. Д., е достигнал кръстовището по ул.“Търговска“, посока центъра на града /спр. л.70, л.72 от НОХД № 400/20г. на ЯОС/. Ангажирани в това да наблюдават пътната обстановка, с оглед безопасното им преминаване през кръстовището, двамата свидетели ясно са възприели траекторията на движение на автобуса, управляван от подс.С., местоположението на пострадалия в този момент, съприкосновението между автобуса и тялото на пешеходеца, последвалото завъртане и падане на последния на пътното платно, позиционирането му спрямо габаритите на автобуса, както и следващите действия на подсъдимия по преустановяване движението на автобуса и оказване помощ на пострадалия. Следователно, изнесените от двамата фактически данни съставляват преки и първични доказателства, чрез които се изясняват съществени за предмета на доказване обстоятелства. Обсъждайки показанията на посочените свидетели, съдът не се е ограничил в това да ги изследва в тяхната самостоятелност, а напротив, съпоставил ги е помежду им, както и с останалите събрани по делото доказателства и доказателствени средства - писмени, гласни, също и с представените експертни заключения по назначените и изготвени СМЕ – колективна и повторна тройна и три АТЕ – основна и две допълнителни. Правилно на основата на извършения анализ съдът е достигнал до заключение, че независимо от отчетените известни разминавания в показанията на тези двама свидетели относно позицията на автобуса спрямо тялото на пострадалия към момента на съприкосновението между тях, същите остават напълно еднопосочни в пресъздаването на цялостния механизъм на произшествието – съобщава се от двамата, че произшествието е настъпило в процеса на извършван от автобуса завой наляво, като с достигането му до средата на кръстовището е последвало съприкосновение между последния и пешеходеца, който към този момент вече се е намирал около средата на пешеходната пътека. Категорично се твърди от посочените свидетели, че автобусът е влязъл в съприкосновение с тялото на пострадалия с лявата си част, като този досег характеризират като „чукане“, „бутане“, „закачане“. Сочи се също от тях, че вследствие именно на това съприкосновение, пострадалият изгубил равновесие, завъртял се и паднал на пътното платно. Разминаване в показанията на свидетелите Х. и Д., което не би могло да се приеме като съществено, е налице единствено по отношение на факта, с коя точно част от автобуса е бил ударен пешеходецът. Възпроизвеждайки в

своите показания сцената на произшествието, св.Х. съобщава, че автобусът е „бутнал човека с лявата си част“, като уточнява, че „го е закачил с левия ъгъл“ /спр. л.72 от НОХД № 400/20г. на ЯОС/. Св. Д. от своя страна съобщава, че автобусът е влязъл в съприкосновение с тялото на пострадалия със страничната си част, уточнявайки, че мястото е „някъде след фара“ при извършван завой наляво /спр. л.70 от НОХД № 400/20г. на ЯОС/. Констатираното несъответствие в описанието на точното място на съприкосновение обаче, върху което защитата акцентира, не дава основание за дискредитиране показанията на двамата свидетели, доколкото същото има своето логично обяснение от гледна точка на позицията, в която всеки от тях се е намирал спрямо участниците в ПТП. Както вече бе споменато по-горе, св. Х. е бил позициониран непосредствено след автобуса, управляван от подсъдимия, откъдето преди да осъществи предстоящата му маневра завой надясно, е възприел настъпилото ПТП. Св.Д. от своя страна е достигнал кръстовището по ул.“Търговска“, движейки се по посока към центъра на града, която негова позиция му е осигурила друг обзор към мястото на ПТП. Поради това и за разлика от св.Х., св. Д. е могъл да възприеме и посоката на движение на пешеходеца, както и скоростта му на движение, твърдейки, че е наблюдавал случващото се от разстояние около 30 метра. Според съобщеното от св.Д. пострадалият Г. е предприел пресичане на пътното платно на ул. „Транспортна“, движейки се по пешеходната пътека, в посока от автомивката към ТМСС „Христо Ботев“, със сравнително бавен за възрастта си ход. Това негово твърдение следва да се отбележи, че кореспондира напълно със заявеното от св.Х. относно позицията, в която се е намирал пострадалият, непосредствено преди да бъде ударен от автобуса. Макар да не е станал свидетел на посоката на движение на пешеходеца по пътното платно, св.Х. е убеден по отношение на факта, че преди да бъде ударен от автобуса пострадалият Г. е бил обърнат с лице към ТМСС „Христо Ботев“. Отделно от това е важно да се отбележи, че описанието, което св.Д. е представил в своите показания на частта от автобуса, влязла в съприкосновение с тялото на пострадалия, съответства на данните, фиксирани в протокола за оглед на местопроизшествие. Съгласно отразеното в този протокол по левите странични състави на автобуса, на 1,09 м. след фронталните състави на същия е намерено петно от забърсване на запрашен слой с елипсовидна форма и размери 12/3 см, като същото отстоява на 1,2 м. от нивото на пътя /спр. л.1618 от ДП/. Описаното с горните характеристики петно е заснето и на фотос № 13 от фотоалбума към огледния протокол /спр. л.26 от ДП/. Необходимо е също така да се подчертае, че съобщените от свидетелите Х. и Д. факти, обсъждането на които е дало основание на съда да приеме за установено, че пострадалият е пресичал кръстовището по ул.“Търговска“ в посока отляво наляво спрямо посоката на движение на автобуса /от автомивката към ТМСС „Христо Ботев“/, са такива, които намират подкрепа и в показанията на св.Г.. Пресъздавайки при разпита в хода на ДП разказа на своя съпруг /пострадалият Г./ за случилото се на инкриминираната дата, св.Г. разкрива, че

същият е предприел пресичане на кръстовището в посока от автобусната спирка на автобус №23, която се намира отдясно на платното за движение в посока с.Калчево /спр. л.74-75 от ДП/. Тези нейни показания съдът е приобщил към доказателствената маса по реда на чл. 281, ал.4, вр. ал.1, т.1 и т.2 от НПК, след като е констатирал, че пред него свидетелката отрича информираността си за обстановката, при която е настъпило ПТП. Запозната със съдържанието на показанията си от ДП, св.Г. не е отрекла фактите, които е изнесла при този разпит, а напротив – заявила е, че поддържа същите, като е разяснила, че много от нещата, касаещи процесното произшествие вече е забравила. Обяснението на последната за причината, поради която в показанията ѝ се констатира непълнота и противоречие е логично такова, като се има предвид не само преклонната ѝ възраст от 80 години, а също и състоянието на силен стрес, в което се е намирала след смъртта на своя съпруг. Факт е също така, че около двадесет дни след проведения на 28.10.2019г. разпит на св.Г. в хода на ДП, а именно на 19.11.2019г. същата е постъпила в болница с диагноза исхемичен мозъчен инсулт, за което по делото са представени писмени доказателства /спр. л.28-30 от НОХД № 400/20г. на ЯОС/. Всичко това дава основание за извод, че показанията на св.Г. от ДП, в които същата е пресъздавала информацията, получена от съпруга ѝ, макар и производни по характер, имат своята обективност, което от своя страна ги прави значими при извеждане на фактологията по казуса.

Съобразявайки горното, въззивният съд не може да се съгласи с тезата на защитата, че показанията на разпитаните по делото свидетели очевидци бележат противоречивост по значими за процеса факти, което ги прави неубедителни такива в подкрепа на извода за виновно поведение на подс.С.. Напротив, оценката на обсъжданите гласни доказателствени източници, направена съобразно вътрешната им логичност и последователност и във връзка с останалите доказателства по делото, разкрива кореспонденцията помежду им по отношение на оспорваните факти - посоката на придвижване на пешеходеца по пътното платно /от автомивката към ТМСС „Христо Ботев“ – Ямбол/, мястото на пресичане – на пешеходна пътека и факта на съприкосновение на тялото му с левите състави на автобуса, поради което и решението на съда да се основе на тях в своите изводи по фактите, се явява правилно. Важно е, с оглед възраженията на защитата да се отбележи, че в случая инициативата на съда по приобщаване показанията на свидетелите Х. и Д. от ДП не е във връзка с направена констатация за съществуващи противоречия между тях и съобщеното от свидетелите в хода на съдебното следствие, а поради отчетена от съда невъзможност за двамата да си спомнят важни за процеса детайли от цялостната картина на ПТП. В този смисъл, като е взел предвид, че всеки от тях е категоричен и последователен в пресъздаването на фактите и обстоятелствата, характеризиращи обстановката на ПТП и поведението на участниците в него, както и че поддържа изцяло сведенията, представени в хода на ДП, съдът не е имал повод да се отнесе с недоверие към снетите им показания. Коректно освен това съдът е отбелязал,

че по делото не са налице данни, които да сочат на заинтересованост у св.Х. и св.Д. от изхода на делото, поради което и на тази плоскост също не е възможно да се претендира необективност на дадените от тях сведения за случилото се на инкриминираната дата.

Правилно по-нататък, във връзка с изясняване механизма на възникване на пътнотранспортното произшествие, съдът е основал фактическите си изводи на заключенията по назначените в рамките на досъдебното производство автотехнически експертизи – една първоначална тройна автотехническа експертиза и две допълнителни, за които се установява, че са изготвени професионално и компетентно и дават обосновани отговори по поставените им задачи /спр. л.129-146, л.153-158 и л.170-173 от ДП/. Решавайки въпроса за техническите причини, довели до възникване на ПТП, съставът експерти от тройната АТЕ е обсъдил различните варианти на придвижване на пострадалия по пътното платно /съобразно твърденията на свидетелите очевидци и съобразно твърденията на подс.С./, а именно движение на последния в посока от дясно на ляво /от автомивката в посока към ТМСС „Христо Ботев“/ и обратно – от ляво надясно /от ТМСС „Христо Ботев“ към автомивката/ по посоката на движение на автобуса, управляван от подс.С., както и е представил изчисления за различна скорост на движение на пешеходеца, съобразно възрастта му и начина му на придвижване, помагайки си с бастун, на основата на които пресмятания и анализи е ангажирал заключение, че всяка от разгледаните хипотези се явява възможна такава. В двете допълнителни АТЕ подробно са изследвани въпросите за посоката и траекторията на движение на пострадалия по пътното платно, както и местоположението на последния към момента на навлизане на автобуса в кръстовището и непосредствено след ПТП. Използвайки метода на релация, вещите лица са взели като опорна точка за изводите си единственото сигурно обстоятелство – мястото на контакта между автобуса и пострадалия, като на тази основа, чрез изместване на всеки един от обектите с неговата скорост назад, са направили изчисления за местоположението на участниците в произшествието в динамиката на неговото протичане. Прилагайки горния експертен подход, вещите лица са достигнали до извод, че независимо от посоката на пресичане на платното за движение от пешеходеца, в момента, когато автобусът е потеглил, за да извърши завой наляво, пешеходецът вече е бил започнал пресичането на пътното платно на ул. „Търговска“, като същият се е намирал на пешеходната пътека. Представяйки в конкретни параметри позицията на пешеходеца Г. на пътното платно към момента на потегляне на автобуса, вещите лица са изготвили скици, очертаващи точното местоположение на пешеходеца – в хипотеза на пресичане от автомивката в посока към ТМСС „Христо Ботев“ и в хипотеза на пресичане от ТМСС „Христо Ботев“ към автомивката /спр. л.156 от ДП/.

Данните от първоначалната тройна АТЕ сочат, че скоростта на автобуса към момента на ПТП е била около 15,6 км/час, достигната при

ускорение след навлизане в кръстовището, тръгвайки от положение „покой“ и скорост равна на 0 км/час. Предприетото завиване според експертите е било извършено по коректна права – без да се „сече“ завоя. Изминатият от автобуса път от потеглянето му до мястото на преустановяване на движението му вещите лица са изчислили, че е около 19,5 метра, а пътят, изминат от автобуса от потеглянето му до мястото на удара - около 16 метра. Възприето е също в експертизата, че от момента на пресичане на траекторията на движение на пешеходеца от автобуса с челните му леви състави, до момента на удара, автобусът е изминал разстояние от около 1,9 метра за време от 0,44 сек. За това време експертите са изчислили, че пешеходецът се е намирал от мястото на контакт, съответно: на 0,28 м отстояние - при движение с бавен ход и на 0,41 м отстояние – при движение на последния със спокоен ход. Анализирайки резултатите от извършените изчисления, експертите са достигнали до заключение, че когато челните състави на автобуса са пресекли траекторията, по която се е движил пешеходецът, то последният вече е бил извън коридора, по който се е движил автобусът и се е намирал в непосредствена близост до страничните му леви състави /установяващи се косо разположени спрямо оста на пътя/.

Контактът между левите странични състави на автобуса и тялото на пострадалия вещите лица приемат, че е настъпил, когато последният се е намирал около средата на пешеходната пътека и съответно на 8,3 метра преди мерната линия и на 7,4 метра вдясно от левия завой на платното за движение на ул.“Търговска“. Отчитайки липсата на установени при огледа на местопроизшествието деформации и увреждания по левите състави на автобуса, експертите са достигнали до извод, че на практика е било осъществено докосване /побутване/ между горната част на торса на пострадалия и вертикалната плоскост на автобуса, което е довело до загубата му на равновесие, с последващо падане върху пътната настилка.

В заключение, като технически причини, довели до възникване на процесното ПТП, вещите лица са извели: несвоевременното възприемане от страна на водача на автобуса – подс.С. на пешеходеца, пресичащ пътното платно - пострадалия Г., съответно - непропускането на пешеходеца да премине безаварийно по пешеходната пътека.

Защитавайки в съдебно заседание представените писмени заключения – основно и две допълнителни АТЕ /спр. л.79-83 от НОХД №400/20г. на ЯОС/, вещите лица са разяснили, че мястото на контакта между пешеходеца и автобуса е установено въз основа на обективна находка, описана в протокола за оглед на местопроизшествие, а именно наличното петно от забърсване на запрашения слой по левите странични състави на автобуса /прясна следа/, което е заснето и представено също във фотоалбума към огледния протокол /спр. л.16-29 от ДП/. Акцентирали са върху обстоятелството, че фиксираната по левите странични състави на автобуса следа, приета от тях като място на контакт с тялото на пострадалия, съответства напълно и на данните, които

свидетелите очевидци съобщават за съприкосновението между автобуса и пешеходеца. В отговор на поставените им от страните въпроси, вещите лица изрично са подчертали, че спирането на автобуса в средата на кръстовището, се явява аварийно такова, в каквато насока изтъкват, че са отчели и обясненията на самия водач С., в които същият е съобщил, че след започната от него маневра завои наляво, с периферното си зрение е възприел вече пресичащия пътното платно пешеходец.

При обсъждане на представените по делото три автотехнически експертизи въззивният съд установи, че сред доказателствените източници, на които вещите лица са стъпили, за да дадат отговор на поставените им задачи, са и свидетелските показания на водача С. от 22.10.2019г. /спр. л.73 от ДП/, снети от последния преди привличането му в качеството на обвиняем, както и резултатите от проведен на 24.06.2020г. следствен експеримент, една от целите на който е била проверка именно на данните, съобщени от подсъдимия при разпита му като свидетел /спр. л.109-111 от ДП/. Няма съмнение, че показания, които подс.С. е дал като свидетел, не могат да бъдат ползвани като източник на доказателства при решаване на делото, предвид последвалата промяна в неговото процесуално качество – привлечен като обвиняем с постановление от 04.11.2020г. /спр. л.180 от ДП/. Поради това и същите не съставляват годна процесуална основа за експертно обсъждане и анализ на обстановката на ПТП. Без доказателствена стойност се явява също и протоколът от проведения следствен експеримент, доколкото целта на този способ за доказване е да бъдат проверени и уточнени данни, получени от разпита на обвиняемия и свидетелите или друго действие по разследването или съдебно следствено действие - чл. 166 от НПК. При положение, че показанията на подс.С. нямат характера на годно доказателствено средство, то проверката на същите чрез провеждане на следствен експеримент е безпредметно, тъй като извършването му не би могло да се замести липсващи доказателства или да санира допуснати при събирането им пороци.

Независимо от така констатираното, настоящият състав на съда прие, че експертните изводи, ангажирани по трите АТЕ, се явяват обосновани такива и след игнориране на споменатите негодни доказателствени източници, поради което и няма основание същите да не бъдат поставени в основата на възприетите изводи по фактите относно техническите параметри и механизма на процесното ПТП. Този извод съдът направи, след непосредственото изслушване на тримата експерти, изготвили основната и допълнителните АТЕ, при което същите убедително защитиха становището си, че пренебрегването на показанията на подс.С. като свидетел, дадени от последния в хода на ДП, както и данните от следствения експеримент, няма да доведе до промяна в становището им по въпросите, включени в обхвата на експертното им задание /спр. л.65-66 от ВНОХД № 196/21г на БАС/. Потвърждавайки пред въззивния съд, че са запознати с обясненията на подс.С., дадени от последния в хода на проведеното пред първоинстанционния съд съдебно следствие, а също и с представените такива

от него пред въззивната инстанция, при изслушването на които им бе предоставена възможност от съда да задават въпроси, вещите лица са категорични, че от съдържанието им не се извежда информация, която да даде основание за промяна в изводите, формулирани от тях в експертизите. Тук е мястото да се отбележи, че показанията на подс.С. като свидетел и обясненията на последния, дадени пред първостепенния /за първи път/ и въззивния съд, не се отличават в съществото на представените факти относно случилото се на инкриминираната дата. В този смисъл и становището на вещите лица, че съобразяването на обясненията на подсъдимия не предполага промяна на застъпените от тях изводи, се явява обосновано такова.

Поддържайки по-нататък, че изготвените от тях заключения са представени на база прецизен анализ на механизма на настъпване на ПТП, като за целта са ползвани приложимите за конкретната пътна ситуация математически модели, вещите лица разясняват, че резултатите от следствения експеримент не съставляват основа за техните заключения, а същите само потвърждават изчисленията им и изводите, до които са достигнали при анализа на пътния инцидент. Изтъкват, че с проведения с тяхно участие следствен експеримент, в няколко пресъздадени при него ситуации, се препотвърждава механизмът, който те са установили за настъпване на произшествието – траекторията на движение на автобуса и постъпателната му скорост. Описвайки етапите на движение на автобуса в кръстовището, експертите отново подчертават, че са установили наличие на контакт между страничните състави на същия и торса на пресичащия пешеходец, вследствие на което последният е изгубил равновесие и паднал на пътното платно. Обръщат внимание на обстоятелството, че между момента на възприемане от водача на опасността на пътя и момента на неговата реакция на тази опасност, изминава време и път. Важен в конкретната пътна обстановка според тях е и друг елемент – дължината на автобуса, която не позволява предно ляво колело и задно ляво колело да се движат по един радиус. Категорично се застъпва също така и становище на експертите, че конфигурацията на процесното кръстовище по никакъв начин не е ограничавала видимостта на водача С., в позицията, която същият се е намирал преди да потегли, за да извърши завой наляво. Отбелязват, че за да се възприеме даден обект, то е необходимо същият да бъде наблюдаван. В конкретна пътна обстановка се сочи от вещите лица, че поради сложната и динамична ситуация, в която се е намирал водачът С. – необходимостта да следи за преминаващи автомобили отляво, отдясно и срещуположно, то най-вероятно вниманието му е било съсредоточено именно към тези места, което и е препятствало възприемането на преминаващия кръстовището пешеходец. Категорично е становището на тримата експерти, че обективни данни по делото за косо навлизане на пострадалия на пътното платно, не са налице. Изрично уточняват, че хипотеза за косо преминаване на пешеходеца не може да са защити и поради това, че кръстовището е изключително интензивно и

ако същият е тръгвал да навлиза косо, то е щял да бъде блъснат преди да достигне до автобуса, управляван от подсъдимия. Още повече, че в случая се установява пострадалият да е бил възрастен човек, който се е придвижвал с бастун.

Съобразявайки горните разяснения на вещите лица, въззивният съд достигна до извод, че кредитирането на заключенията на автотехническите експертизи – основна и две допълнителни от първата инстанция е в съответствие с изискванията на процесуалните норми, като липсват основания, от които да се заключи, че те са изготвени от некомпетентни вещи лица, при липса на пълна и ясна обосновка и при използване на спорни методи за изследване и неясни отговори на поставените задачи. Поради това и доводите на защитата и гражданския ответник за необоснованост на експертизите, не могат да бъдат приети за основателни.

Не могат да бъдат споделени на следващо място възраженията на защитата, отнесени към изводите на съда за наличие на пряка причинно-следствена връзка между травмите, получени от пострадалия Г. и настъпилата смърт на последния. Изясняването на този въпрос, както и на въпроса за причинените на пострадалия при процесното ПТП травми, е наложило по делото да бъдат назначени и изслушани две СМЕ – колективна СМЕ № 39/15.03.2020г., изготвена от д-р Т.Ч. и д-р Й.С. /спр. л.93-105 от ДП/ и повторна тройна СМЕ, изготвена от експерти в състав: доц. д-р М.Г., д-р С.С. и д-р Д.К. /спр. л.152-173 от НОХД № 400/20г. на ЯОС/. Повторната тройна СМЕ е била назначена от първостепенния съд в хода на проведеното съдебно следствие поради претенция на защитата, че изслушаната колективна СМЕ не дава обосновано заключение относно конкретната причина за смъртта на пострадалия, а също и не разяснява на какво се дължи изпадането на пострадалия в шоково състояние, посочено от вещите лица като непосредствената причина за последвалата смърт.

Внимателният прочит на двете експертни заключения сочи, че независимо от известните различия по отношение на изведените в тях характеристики на травмите, причинени на пострадалия при ПТП и механизма на тяхното получаване, същите са категорични в становището, че е налице пряка причинно-следствена връзка между травматичните увреждания, получени от пострадалия Г. при пътно-транспортното произшествие на 22.10.2019 г. и настъпилата по-късно смърт на последния.

Коректно при анализа на двете СМЕ съдът е отбелязал, че разликата в ангажираното от двата експертни състава заключение по въпроса за конкретната причина, довела до смъртта на пострадалия Г. се дължи в допълнителните хистологични изследвания на материали, взети при аутопсията на трупа, направени при повторната експертиза, които не са били обследвани от първоначалната СМЕ.

Съгласно приетото в заключението на колективната СМЕ, при огледа и аутопсията върху трупа на Г. Г. са установени: контузия на десен крак в

областта на тазобедрената му става със счупване на шийката на бедрената му кост; контузия на шийния сегмент на гръбначния стълб с непълно счупване /фисура, пукане/ на тялото на VI-ти шиен прешлен с умерено изразено кръвонасядане на меките тъкани в областта; контузия на дясната половина на гръдния кош със счупване на IV-то ребро по скапуларната линия /мислена вертикална линия, преминаваща през върха на лопатката/ и на VI-то, VII-мо и VIII-мо ребра паравертебралната линия / мислена вертикална линия, успоредна на прешлените на гръбначния стълб/ с умерено изразено кръвонасядане на меките тъкани в местата на фрактурите; контузия на дясната ръка с наличие на няколко кръвонасядания по задната повърхност на мишничната ѝ област /1x2/, задностраничната повърхност на подмишницата /1x0,5/ и областта на гривнената става /1x0,5/; контузия в дясната хълбочна област с наличие на кръвонасядане с размери 2x2 см. Според вещите лица, описаните увреждания се дължат на механичното действие /удар, притискане/ на твърди тъпи и/или тъпоръбести предмети и добре отговарят да са получени при процесното ПТП. Изхождайки от локализацията на уврежданията по тялото на пострадалия Г. изключително в дясната половина на тялото и характеристиките им – експертите са приели, че посоката на травмиращата сила, която ги е причинила, е била отстрани отдясно на пострадалия и най-вероятно се дължат на падането му настрани и надясно върху пътната настилка. Същите са достигнали до заключение, че значителните травматични увреждания, получени от пострадалия, не са от директния удар на автобуса по травмираните области от тялото на пострадалия, а са следствие от блъскане с лявата предно-странична част на автобуса откъм лявата странична повърхност на тялото на пострадалия с последващо падане и удряне в земята на травмираните области в дясната повърхност на тялото на пострадалия. Ангажираното от тях становище е, че основната причина за настъпването на смъртта на пострадалия, е тежката механична травма с обхващане на десния долен крайник със счупване на шийката на бедрената кост, тежката гръдна травма със счупванията на десните ребра и значителната травма на гръбначния стълб със счупването на VI-ти шиен прешлен. Според вещите лица, тези травми са били в състояние да доведат до изпадане на пострадалия в остро шоково състояние, благоприятствано от извършената оперативна интервенция. Категорично е прието в експертизата, че е налице непосредствена причинна връзка между травматичните увреждания, получени от пострадалия при възникналото ПТП и настъпилата впоследствие смърт.

Липсата на обоснован отговор в коментираната експертиза на въпроса коя е конкретната причина за смъртта на пострадалия Г., се установява, че е преодоляно посредством заключението на тройната СМЕ, която, основавайки се на резултатите от извършените допълнителни хистологични изследвания на материали, взети при аутопсията на трупа на Г., е достигнала до извода, че са налице категорични морфологични доказателства за развила се при пострадалия мастна емболия в белия дроб, установяваща се като една от водещите причини в развитието на травматичен шок и оток на мозъка.

Представяйки в своето заключение медикобиологичните характеризиращи признаци на отделните, установени по тялото на пострадалия травматични увреждания: счупване на шийката на дясната бедрена кост причиняващо трайно затруднение на движението на десния долен крайник за срок по-дълъг от 30 дни; счупване на IV-то, VI-то, VII-мо и VIII-мо десни ребра причиняващо трайно затрудняване движението на снагата за срок по-дълъг от 30 дни; счупването на VI-ти шиен прешлен причиняващо трайно затрудняване движението на врата за срок по-дълъг от 30 дни; оток на мозъка, причиняващ постоянно общо разстройство на здравето, опасно за живота; шок – кръвозагубен и травматичен, причинил в конкретния случай постоянно разстройство на здравето – опасно за живота, експертите от тройната експертиза са ангажирали категорично становище, че непосредствена причина за настъпване на смъртта на пострадалия Г. е развитата се мастна емболия, резултат от счупената бедрена кост. Възприето е от вещите лица, че мастната емболия е една от водещите причини за развитието на травматичния шок и мозъчния оток. В заключение същите са посочили, че смъртта на пострадалия Г. е в пряка причинно-следствена връзка с процесното ПТП, възникнало на 22.10.2019г. – при развитата се при него мастна емболия, смъртта му се твърди, че е била неизбежна.

В устното си изложение пред съда вещите лица са защитили тезата, че оперативната интервенция при пострадалия за смяна на бедрената кост е била наложителна, тъй като при този вид фрактура не се очаква да има зарастване с конвенционални импланти /пирони/. Относно обема и времетраенето на операцията същите сочат, че това зависи от конкретния оперативен екип, като уточняват, че в случая са били направени всички необходими предоперативни изследвания и консултации със специалисти, била е изготвена оценка на риска и е взето информираното съгласие на пострадалия, който е бил в съзнание. Констатираят също, че на пострадалия са били приложени противосъсирващи и протиемболични препарати, както и му е бил поставен антибиотик. Въз основа на всичко изложено, вещите лица правят заключение, че дори да се допусне, че при оперативната намеса са нахлули още костномозъчни емболи, то първопричината за попадането на мастните емболи в кръвта на пострадалия и развиването на мастна емболия в белия дроб е именно счупването на бедрената кост и четирите ребра, в резултат от ПТП /спр. л. 186-188 от НОХД №400/20г. на ЯОС/.

Правилно на основата на така представеното заключение по тройната СМЕ, което се явява пълно и обосновано от гледна точка на съдържимия в него анализ на данните, значими за процеса, съдът е приел, че причинно-следствения процес, обусловил леталния изход на пострадалия Г., е сред безспорно установените факти по делото. Ангажираното в експертизата становище за развила се при пострадалия мастна емболия вследствие счупването на бедрената му кост при ПТП е базирано на научните и практически познания на вещите лица, безспорни специалисти в своята област, като същото намира потвърждение и в данните по делото. Обосновано

съдът е дал вяра и на разясненията на вещите лица относно предприетата операция на бедрената кост на пострадалия, които в цялостния си контекст ясно сочат, че тази оперативна интервенция по никакъв начин не е прекъснала причинно-следствената връзка между деянието на подсъдимия и смъртта на пострадалия Г.. Началото на причинно-следствения процес, довел до смъртта на пострадалия, несъмнено е поставено от подс. С. - в резултат именно от процесното ПТП, към момента на постъпването на пострадалия в болница, вече са били налични счупените кости на бедрото и четирите ребра - източник на мастните емболи, предизвикали развитието на мастната емболия и съответно причина за смъртта на пострадалия Г.. Поради това и възраженията, които защитата прави в тази насока, не могат да бъдат преценени като основателни.

Обсъждайки изготвените по делото две СМЕ, в отличие от първата инстанция, настоящият съд прие, че заключението на колективната СМЕ не следва да бъде игнорирано изцяло като необосновано, доколкото подобен порок при него може да се изведе само във връзка с представения отговор на въпроса за конкретната причина, довела до смъртта на пострадалия, който въпрос се установява, че е бил разрешен от състава експерти по тройната експертиза на основата на допълнително обследване на хистологичния материал, изсет при аутопсията на трупа. Поради това и като се отчете, че по останалите, включени в обхвата на експертно изследване задания колективната експертиза не страда от пороци, то няма основание в съответната ѝ част същата да не бъде кредитирана при формиране изводите по фактите на обвинението. Още повече, че описаният в нея механизъм на причиняване на уврежданията на пострадалата съответства напълно на данните, изнесени в показанията на разпитаните свидетели очевидци на ПТП. Впрочем, следва да се отбележи, че макар първата инстанция да е декларирала, че не кредитира колективната СМЕ, то е видно, че при описанието на фактическата обстановка е възприела именно механизма на настъпване на телесните увреждания, представен в тази експертиза. В случая подробно очертаният в колективната експертиза механизъм на увреждане на пострадалия при съприкосновението му с левите състави на автобуса, в резултат на падането му с дясната половина на тялото върху пътното платно, както вече бе отбелязано по-горе, кореспондира изцяло с показанията на свидетелите Г.Д. и С.Х.. И двамата са категорични, че са видели автобуса да закача пострадалия в областта на лявото рамо, след което той се завъртял и паднал на земята. Действително свид. Д. не предоставя данни за положението, в което се е намирало тялото на пострадалия, след като е паднал на пътното платно, докато свид. Х. дава подробно описание: „Човекът беше легнал перпендикулярно, краката му сочеха към бронята на автобуса, а главата към училището ТМСС. На една страна беше паднал човека, на дясната си страна.“ /л.73 от НОХД № 400/20 г. на ЯОС/. Изложените данни, дават основание на съда да приеме, че пешеходецът е бил бутнат от автобуса в областта на лявото му рамо, при което той падайки, се е завъртял и се е ударил задностранично с

дясната част на тялото си в настилка на пътното платно, като се е оказал в легнало положение, при което са настъпили травми на десен крак в областта на тазобедрената му става със счупване на шийката на бедрената му кост, на VI-ти шиен прешлен и на IV-то, VI-то, VII-мо и VIII-мо ребра от дясната страна на тялото. Този механизъм в действителност се явява най-вероятен от гледна точка също и на сведенията, които се съобщават от двамата свидетели по отношение на позицията на пострадалия на пътното платно преди съприкосновението му с автобуса, завиващ наляво – с лице към ТМСС „Хр.Ботев“-Ямбол, които данни намират подкрепа в показанията на св. Г., а също и се утвърждават от заключенията по назначените три АТЕ, обсъдени вече по-горе.

Надлежна оценка съдът е дал и на показанията на свидетелите К.Г., А.Г. и М.Г., съответно съпруга и синове на пострадалия. Съдържащата се в показанията на свид. К.Г. информация има своето важно значение за разкриване на обстоятелствата, при които е настъпило ПТП, тъй като тя пресъздава думите на пострадалия относно посоката му на движение в района на кръстовището и удара, който му е бил причинен от автобуса, преминавал през същото кръстовище. Показанията на тримата свидетели способстват също изясняването на здравословното състояние на пострадалия преди произшествието, физическата активност на последния от гледна точка на възрастта му, както и отношенията на близост и взаимна подкрепа, които са съществували в семейството – категория факти, явяващи се значими такива в преценката за справедливост на обезщетенията, които следва да им бъдат присъдени за претърпените неимуществени вреди.

Неоснователно е възражението, че с отказа на първата инстанция да уважи всички направени пред нея доказателствени искания на защитата, е допуснато процесуално нарушение. Практиката на ВКС по въпроса е последователна, а именно, че не всеки отказ на съда за събиране или проверка на доказателствата, следва да се обсъжда на плоскостта на допуснато съществено процесуално нарушение, а само този, който се конфронтира с принципа за обективно, всестранно и пълно изследване на всички обстоятелства по делото. Конкретно в казуса, съдът е изпълнил стриктно задълженията си по чл. 13, 14 и чл. 107, ал. 5 от НПК, като подробно е обсъдил противоречията в доказателствените материали, ясно е посочил защо и в кои части ги намира за достоверни, какви са изводимите на тяхна база факти и какви са съображенията му да не удовлетвори оплакванията на защитата. Поради това и като е отклонил част от доказателствените искания, а именно за назначаване на повторна АТЕ и за събиране на допълнителни писмени сведения относно извършваните по отношение на пострадалия предоперативните консултации със специалисти /данни в каквата насока са приобщени по делото/, съдът не е допуснал нарушение на процесуалните правила, повлияващо правото на защита на подсъдимия.

Критика към съда не може да бъде отправена и във връзка с оценката

на обясненията, дадени от подсъдимия. Анализирайки ги внимателно, съдът е отчетел двояката им процесуална природа, а така също и обстоятелството, че подсъдимият в най-голяма степен е заинтересуван от изхода на делото. Съобразил е, че същият няма задължението да говори истината, както и не съществува законово такова да прави признание за своята вина. Поради това и с основание е намерил, че не може безрезервно да се дава вяра на твърденията, които той поддържа в разказа си за случилото се на инкриминираната дата. Подхождайки критично към обясненията на подсъдимия, така както към всички останали доказателствени източници, първата инстанция е достигнала до правилния извод, че твърденията му следва да се кредитират частично по отношение на точно определени факти и обстоятелства, доколкото същите не противоречат на останалия доказателствен материал и допринасят за изясняването на обективната истина по делото. Обосновано на базата на обективните находки, закрепени в протокола за оглед на местопроизшествие и фотосите към него, данните от свидетелските показания и резултатите от експертния анализ на трите автотехнически експертизи и СМЕ, съдът е защитил убеждението си, че твърденията на подсъдимия за отсъствие на контакт между управлявания от него автобус и пешеходеца Г., не могат да бъдат приети за достоверни. В несъгласие с установеното по делото е и заявеното от последния, че пострадалият е пресичал пътното платно на ул. „Търговска“ движейки се в посока от ТМСС към автомивката и магазин „Сара“ /макар в казуса този факт да няма съществено значение, предвид заключението на АТЕ/. В тази насока съдът основателно се е позовал на свидетелските показания на движещия се с автомобил по ул. „Търговска“ в насрещното платно за движение спрямо завиващия автобус свидетел-очевидец Д., както и на свидетелката Г., която пресъздава разказа на своя съпруг за случилото се на инкриминираната дата, разкриващи убедително, че пешеходецът се е движил по пешеходната пътека пресичайки пътното платно на ул. „Търговска“ в обратна на указаната от подсъдимия посока. Впрочем, поддържаната от подсъдимия теза, че при наблюдението на пътната обстановка, не е възприел навлезлия на пешеходната пътека пешеходец, няма претендираната от защитата стойност, доколкото значимо за отговорността на последния е обстоятелството дали обективно е могъл да възприеме последния като препятствие на пътя, както и да оцени същото като такова, налагащо изчакването му на кръстовището, съответно намаляване на скоростта му на движение или спиране на автобуса, с оглед осигуряване безпрепятственото преминаване на пешеходеца по очертаната пешеходна пътека. Ето защо и като се е позовал на заключението на изготвените по делото автотехнически експертизи, съдът основателно не е дал кредит на доверие на твърденията на подсъдимия, че не той е станал причина за настъпване на произшествието в района на кръстовището, по което е преминавал. Този оценъчен подход на първата инстанция е напълно законосъобразен, доколкото е била отчетена експертната позиция на вещите лица по изготвените автотехнически експертизи. Съобразявайки конкретните

данни по делото относно местоположението на управлението от подсъдимия автобус, преди да навлезе в кръстовището и мястото, където пострадалият е предприел пресичане на пътното платно, експертизата дава заключение, че подс. С. е имал обективна възможност да възприеме пешеходеца. В съдебно заседание пред настоящата инстанция, вещите лица ангажират категорично становище, че кръстовището не ограничава видимостта на водача към преминаващия пешеходец от позицията, в която той е потеглил, но предвид действията, които е следвало да извърши в тази сложна и динамична ситуация – да следи с внимание пътя отдясно, отляво и насрещно идващите превозни средства, то най-вероятно по тази причина не е успял да регистрира наличието на пешеходец на пешеходната пътека /спр. л.66 от ВНОХД № 196/21г. на БАС/.

Разпитан в хода на досъдебното производство, свидетелят Г.Я. – младши автоконтрольор в сектор ПП при ОДМВР-Ямбол, дава категорични сведения, че водачът С. и пострадалият Г. са били тествани с техническо средство – за употреба на алкохол, с отчетени отрицателни резултати. В случая, макар по делото да не са представени конкретни данни за техническата годност и периодична проверка на измервателното устройство за употреба на алкохол, първата инстанция не е имала основание да не кредитира показанията на посочения свидетел, на чиято доказателствена основа да приеме за установен факта, че подсъдимият С. не е управлявал автомобила след употреба на алкохол. Спор относно този факт не е налице по делото, поради което и първата инстанция правилно е преценила отсъствие на необходимост от допълнителна проверка на обстоятелствата, съобщени от свид. Янев.

Като последователни и съответни на останалите, събрани по делото доказателства се установяват също и показанията на свидетеля А.Е. – представител на „Дичони“ ЕООД, относно трудовите отношения, в които се намира подсъдимия и липсата на имуществени вреди по процесния автобус.

Обсъждайки приложените по делото писмени доказателствени средства и в частност изготвения при огледа на местопроизшествието протокол, датиращ от 22.10.2019г., въззивният съд се солидаризира с възприетото от първата инстанция досежно валидността на същия и значимостта на отразените в него данни за правилното решаване на делото. Що се отнася до протокола за извършен следствен експеримент, който първата инстанция е счела, че следва да кредитира в полза на застъпените изводи по фактите, то по отношение процесуалната стойност на същия въззивната инстанция вече изложи своите съображения. Констатирайки, че следственият експеримент е проведен във връзка с проверка на показанията на подсъдимия С., дадени в качеството му на свидетел, преди да бъде конституиран като обвиняем по делото, настоящият състав прие, че доколкото тези свидетелски показания не могат да бъдат ползвани като източник на доказателства при решаване на делото, резултатите от

следствия експеримент също не следва да се ценят при установяване на съществения за изхода на делото факти. Поради това и въззивната инстанция намери, че протоколът за следствен експеримент следва да се изключи от доказателствената съвкупност по делото, което обаче не води до дефицит на доказателства в подкрепа на обвинението срещу подс.С. за реализирано пътнотранспортното произшествие, довело до смъртта на пострадалия Г.. Механизмът на разследването ПТП според настоящия състав на съда, е установен правилно от окръжния съд и в съответствие с наличната доказателствена съвкупност, поради което и липсва основание за удовлетворяване искането на защитата за оправдаване на подс.С. по предявеното обвинение за извършено транспортно престъпление. Не са налице също така допуснати от първостепенния съд съществени процесуални нарушения, които да обосноват отмяна на присъдата и връщане на делото за новото му разглеждане от ОС-Ямбол.

Обсъждайки на основата на така установените по делото фактически данни поведението на подс. С., съдът правилно е възприел извод за доказана дейтелност на последния, съставомерна по чл.343, ал.3, предл. последно, б. „б“, предл.1 вр. ал.1, б. „в“ вр. чл.342, ал.1 от НК.

В съответствие със закона е прието, че подсъдимият в качеството си на водач на МПС е нарушил правилата за движение, установени в разпоредбата на чл. 119, ал.1 от ЗДвП. Съгласно регламента, даден в цитираната законова норма, при приближаване към пешеходна пътека водачът на нерелсово пътно превозно средство е длъжен да пропусне стъпилите на пешеходната пътека или преминаващите по нея пешеходци, като намали скоростта или спре.

В разглеждания случай, съгласно данните по делото, кръстовището към което е приближавал автобусът „Мерцедес“ с рег. № ...Н, управляван от подсъдимия, е било регулирано с пътни знаци и хоризонтална маркировка. Данните от огледния протокол и фотоалбума към него свидетелстват, че на всички платна на кръстовището са били обособени пешеходни пътеки тип М 8.1, обозначени със съответната пътна маркировка /спр. л.22 от ДП – сн.5 и 6/, а ул.“Милин Камък“, по която подсъдимият е приближил кръстовището, с намерение да осъществи завой наляво, е била обозначена със знак Б-1 "Пропусни движещите се по пътя с предимство!" /спр. л.18 от ДП/. Наличността на пешеходна пътека, обозначена с напречна пътна маркировка М 8.1 в конкретната пътна ситуация се явява самостоятелно обстоятелство, извън липсата на предимство за последния по преминаване на кръстовището /знак Б-1/, което е изисквало от водача С. засилено внимание и допълнително съобразяване с активния трафик в района, а именно възможната поява на пресичащи пешеходци. От значение е също така факта, че пострадалият Г. не се установява като внезапно появил се пешеходец. Тъкмо обратното, същият е предприел пресичане на пътното платно на ул. „Търговска“ по пешеходната пътека още преди управляваният от подсъдимия автобус да навлезе в кръстовището, данни за което се черпят от заключенията по изготвените АТЕ,

както и показанията на свидетеля очевидец Д.. Данните по делото не установяват на пътното платно или в близост до него да са били разположени обекти, които да препятстват видимостта на водача С. към преминаващия пешеходец. Конфигурацията на кръстовището също не е създавала ограничения във видимостта на водача С. към мястото, от което пешеходецът е предприел пресичане на пътното платно – ул.“Търговска“ или казано по друг начин – за подсъдимия е съществувала обективна възможност да възприеме същия и да изпълни задължението си да го пропусне да премине преди да пристъпи към осъществяване завоя наляво. В тази насока е категоричното становище на вещите лица по трите тройни АТЕ, както и съобщените данни от свид. Д. в неговите показания /спр. л. 66 от ВНОХД №196/21г. на БАС, л.71 от НОХД № 400/20г. на ЯОС/. Като пряк очевидец на възникналото пътнo-транспортно произшествие, свид. Д., който е управлявал насрещно движещ се автомобил спрямо завиващия автобус по ул. „Търговска“, съобщава, че е видял пострадалия да пресича пътното платно по пешеходната пътека в посока от автомивката към ТМСС „Христо Ботев“. По делото е безспорно установено, а и не се отрича от подсъдимия в обясненията му /спр. л.87 от НОХД № 400/20г. на ЯОС и л.64 от ВНОХД №196/21г. на БАС/, че пострадалият е бил възприет от него, но в момент, в който вече е било налице съприкосновение между автобуса и тялото на същия.

Наличието на пешеходец на пътното платно несъмнено представлява предвидимо препятствие, което е следвало да ангажира вниманието на водача С. и е налагало той да съобрази скоростта си на движение, за да изпълни изискването на чл. 119, ал.1 от ЗДвП. В разглеждания случай подс. С., пренебрегвайки горните законови предписания, е навлязъл с управлението от него автобус в кръстовището от ул.“Милин камък“ в посока източния изход на града, ускорил движението му, постигайки скорост от около 15,6 км/ч, и едва след като страничните леви състави на превозното средство влезли в съприкосновение с тялото на пресичащия пешеходец, реагирал със задействане на спирачната система. Към този момент вече реакцията на водача на автобуса е била закъсняла и произшествието е било непредотвратимо.

За да гарантира безопасността на пешеходците, като най-уязвими участници в движението, спрямо тях законът изисква специално „поведение“ на водачите на ППС. Именно защото законът въвежда задължение към пешеходците да пресичат на определените за целта места /пешеходни пътеки/, да не навлизат внезапно на пътното платно или при ограничена видимост, то и ангажиментът на водачите да им осигурят безопасно преминаване е скрепен със задължението на последните да подхождат към пешеходната пътека с намалена скорост и повишено внимание съобразно зоната си на видимост. Опасността в зоната на кръстовище да се появи пешеходец е предвидима и затова водачът не може да се позовава на внезапното ѝ възникване, щом като е имал фактическата възможност да възприеме своевременно пешеходеца и неговото поведение и да отреагира

адекватно с намаляване на скоростта или дори спиране, без да създава с това опасност за движението на останалите участници. Конкретно изследваната пътна обстановка се установява, че е имала белезите на усложнена такава поради съществуващите множество особености на кръстовището /натоварено с движение на МПС и пешеходци от различни възрастови групи, намиращи се в близост до него търговски обекти, автобусни спирки, училище и т. н./, а така също и при съществуваща необходимост да се отчете предимството на пешеходците да преминават по пешеходна пътека. В този смисъл, наблюдаването на тротоара в близост до пешеходната пътека и на самата пешеходна пътека, несъмнено е сред задължението на водача да следи опасните места, от които е възможно да се появи усложнение в пътната обстановка. Водачът е длъжен да наблюдава всеобхватно пътната обстановка и нейното изменение, включително да си осигури и да не губи видимост към посоката, от която може да очаква непосредствено възникване на препятствие, а с оглед габаритите на автобуса, това очевидно е било съществено необходимо, за да може да извърши маневрата безопасно. Изхождайки от горното, в контекста на изведената от данните по делото конкретика на фактите, въззивният съд напълно възприема изводите на ОС-Ямбол относно приложимостта на законовата норма на чл.119, ал.1 ЗДвП, запълваща бланкетния престъпен състав на чл.343, ал.3, предл. последно, б. „б“, предл. първо, вр. ал.1, б.„в“, вр. чл. 342, ал. 1 от НК, по който подс. С. е признат за виновен. В тази насока е и константната съдебна практика - Решение № 161/ 4.01.2017 г. по н. д. № 635/2016 г., ВКС, I н. о., Решение № 259/ 18.05.2013 г. по н. д. № 641/2013 г., ВКС, III н. о., Решение № 278 / 9.07.2015 г. по н. д. № 638/2015 г., ВКС, II н. о. и др.

Важно е във връзка с твърденията на подс.С., че не е възприел пешеходеца на пътното платно при потеглянето си с автобуса /спр. л.64 от ВНОХД № 196/21 на БАС/, да се отбележи, че тези му позиция не може да бъде оспорена, доколкото установените по делото факти сочат, че началният момент на задействане от негова страна на спирачната система е такъв, следващ контакта на автобуса с пешеходеца. Дали обаче водачът е възприел опасността или не, е без значение за отговорността на последния, тъй като на изследване подлежи въпросът дали е могъл да я възприеме, предвид задължението му да наблюдава всеобхватно пътната обстановка /Решение № 353/84, III н. о.; Решение № 71/1983 г., III н. о./.

В противоречие с утвърдената съдебна практика първоинстанционният съд е признал подс. С. за виновен по предявеното му обвинение за допуснато нарушение на чл. 20, ал.2, изр.2 от ЗДвП. Доколкото в структурата на специалния закон – ЗДвП и Правилника за неговото приложение, наред с общите правила за режим на скорост, дистанция, маневри, предимство на преминаване на ППС в различни пътни участъци и ситуации /относими към всички пътни обстановки по време на движение/, законодателят е извел и някои типични пътни обстановки, предполагащи особености на движението, какъвто именно е и настоящият случай

/преминаване през пешеходна пътека/, фактическата установеност на тези частни случаи, сочи на нарушение на специалното правило, в случая чл. 119, ал.1 от ЗДвП, а не на общото предписание по чл. 20, ал.2 от ЗДвП. Такова именно е и разрешението, дадено в т.4 от ТР № 28 от 28. XI.1984 г. по н. д. № 10/84 г., ВС, ОСНК, преутвърдено с приетото от ВКС, ОСНК Тълкувателно решение № 2/2016 г.

Застъпеното в практиката на съдилищата разбиране е, че съотношението между основното правило по чл. 20, ал.2 от ЗДвП и уредените в закона и правилника особени хипотези на пътна обстановка: при преминаване покрай спирка, спрял или току-що потеглящ от спирка автобус или тролейбус, при движение нощно време, преминаване през пешеходни пътеки, покрай животни и деца и др., представляват съотношение на общ състав към частни случаи на пътна обстановка. Приема се, че задълженията на водачите на пътните превозни средства по основното правило и по конкретните пътни обстановки са едни и същи, поради което и ако бъде установено, че водачите не се движат със съобразена скорост и не вземат предписаните мерки при възникване на опасност, същите не нарушават едновременно основното правило и това по специалната разпоредба.

В разглеждания казус не скоростта, избрана от водача С. е била фактора, който е попречил на последния да възприеме преминаващия по пешеходната пътека пешеходец като опасност за движението и да реагира адекватно, а липсата на достатъчно внимание и съсредоточеност при управлението на автобуса и неспазване на задължението му да следи всеобхватно и непрекъснато пътната обстановка, в широкия обхват на кръстовището, през което преминава, при наличието на интензивен трафик по него. В тази връзка, макар подсъдимият да твърди в обясненията си, че е следил пътя във всички посоки, действията му сочат на отклоняване на вниманието му от рисковите зони на кръстовището, от които би могла да се появи опасност. Вещите лица по автотехническите експертизи, изследвали въпроса за обзорната видимост на водача С., обосновават формулират извод, че когато пострадалият е навлязъл на пътното платно по пешеходната пътека, за водача С. е съществувала възможност да го възприеме. Самият подсъдим в своите обяснения пред първата инстанция сочи, че след като е изчакал 4-5 минути на кръстовището,“ е видял пролука между движещите се коли и е решил, че моментът е настъпил, и тръгнал“ /спр. л.87 от НОХД №400/20г. на ЯОС/. Описаното по този начин лично поведение на подсъдимия ясно разкрива, че вниманието му е било съсредоточено върху потока автомобили в района на кръстовището, като същевременно не е проявил нужната бдителност към пешеходците, т.е. не е отчел опасността от преминаващи кръстовището пешеходци. В този смисъл изводът, който се налага е, че избраната от водача С. скорост на движение, ускорена до около 15,6 км/ч, съгласно данните от основната АТЕ, не стои в причинна връзка с резултата и не е от значение за съставомерността на извършеното деяние, а каузално по отношение на ПТП, е именно нарушаването на чл. 119, ал.1 от ЗДвП. В

съответствие с така възприетото и на основание чл.337 от НПК въззивният съд прие, че следва да измени присъдата, като оправдае подсъдимия по повдигнатото му обвинение за допуснато нарушение на правилото за движение по чл.20, ал.2 от ЗДвП.

В противоречие с утвърдената съдебна практика са и мотивите на решаващия съд във връзка с осъждането на подс. С. по предявеното му обвинение за допуснати нарушения на чл. 5, ал. 2, т. 1 и чл. 116 от ЗДвП. Цитираните законови норми, с оглед на съдържимите в тях правни предписания, се явяват общи спрямо специалната разпоредба на чл. 119, ал. 1 от ЗДвП, поради което и същите не запълват бланкетната диспозиция на чл. 343 от НК. Ето защо въззивният съд намери, че подс.С. следва да бъде оправдан и по обвинението да е нарушил правилата за движение по пътищата, визирани в чл.5, ал. 2, т. 1 от ЗДвП и чл.116 от ЗДвП.

Обосновано с обективните данни, съдържащи се в доказателствените източници, съдът е възприел квалификация на деянието, извършено от подс. С. по по-тежко наказуемия състав на чл. 343, ал.3, предл. последно, б."б", предл. първо от НК. Безспорно установен по делото е фактът, че произшествието е настъпило на пешеходна пътека, надлежно обозначена със съответната напречна пътна маркировка М 8.1 „Пешеходна пътека“. Дефиниция за понятието „пешеходна пътека“ по смисъла на ЗДвП е дадена в § 6, т. 54 от ДР на ЗДвП, а именно „...част от платното за движение, очертана или не с пътна маркировка и сигнализирана с пътни знаци, предназначена за преминаване на пешеходци.“. В разглеждания случай пешеходната пътека, по която пострадалият е предприел пресичане на платното за движение, е била очертана по изискуемия начин, като същата е била видима /вж. фотоси с №№ 5, 6, 7 и 9 от фотоалбума към огледния протокол/. Съприкосновението между автобуса и тялото на пострадалия е в границите на очертаната на платното за движение пешеходна пътека и по време, когато последният е преминавал по нея – обстоятелства, установени посредством показанията на свидетелите очевидци Д. и Х. и заключенията по изготвените три АТЕ-основна и две допълнителни. Настъпилият вредоносен резултат – смъртта на пострадалия Г. е именно вследствие неправомерното поведение на водача С., несъобразено с изискванията на чл. 119, ал.1 от ЗДвП. Така характеризиращите пътното произшествие данни обуславят правна квалификация на деянието, извършено от подс. С. по по-тежко наказуемия състав, установен с цитираната норма.

В настоящия казус не е налице хипотезата на случайно деяние по смисъла на чл. 15 от НК, тъй като доказателствата сочат, че е съществувала обективна възможност при правомерно поведение от страна на подсъдимия, а именно съобразено с изискванията на чл. 119, ал. 1 ЗДвП, да бъде предотвратено възникналото ПТП. При категоричната установеност по делото, че подсъдимият е имал възможност да възприеме пресичащия пътното платно на ул. „Търговска“ по пешеходна пътека пешеходец и не е предприел необходимите мерки, за да гарантира безопасното му преминаване,

то регламентираната в закона хипотеза на отпадане наказателната отговорност на дееца, е неприложима.

При изграждане на изводите си относно субективните параметри на деянието, извършено от подс. С., първостепенният съд правилно и в съответствие с указаното в т. 3 б. "б" от ППВС № 1/ 83 г. е приел, че деецът е действал виновно, при форма на вината несъзнавана непредпазливост /небрежност/ по смисъла на чл. 11, ал. 3, предл. първо от НК. Съдът е съобразил и т. 5 от Тълкувателно решение № 2/2016 г. ОСНК, ВКС, посочвайки изрично вида на непредпазливата вина, а именно небрежност.

В аспекта на установените по делото фактически положения, обосновани се явяват изводите на съда, че подсъдимият не е предвиждал настъпването на общественоопасните последици, но е бил длъжен и е могъл да ги предвиди. Предприемайки извършването на маневра завой наляво в условията на процесното кръстовище и с оглед габаритите на автобуса, същият е имал задължение да следи непрекъснато пътната обстановка и при приближаване на пешеходна пътека да пропусне стъпилите на нея и преминаващи по нея пешеходци, като намали скоростта или спре. Отклонявайки се от изпълнението на това свое задължение, подсъдимият е следвало да предвиди, че е възможно настъпването на неблагоприятни последици. Като се отчете също стажа на С. като водач на МПС - от 1978 г. /спр. л. 71 от ДП/ и категориите, придобита правоспособност - А, ВЕ, СЕ, М, DE, D, АМ, ТКТ и С, то е несъмнено, че последният е притежавал необходимия опит, рутина и квалификация, които да способстват правилната му преценка за съответно на пътната обстановка поведение, осигуряващо безопасно движение.

Анализирайки правно релевантните факти по казуса, първостепенният съд не се е ангажирал с обсъждане поведението на пострадалия Г. в аспекта на дължимото от последния съобразяване с правилата, установени в чл. 113 и чл. 114 от ЗДвП. Следвайки разсъжденията на съда, изложени в мотивите към атакувания акт, въззивната инстанция прави извод, че наложилото се убеждение е за изключителна вина на подс.С. в настъпването на ПТП. Въззивният съд се присъединява към тази позиция на първата инстанция, като отчете, че изведените на основата на доказателствената наличност по делото фактически данни не установяват неправомерно поведение на пешеходеца Г.. Напротив, гласните сведения, представени от свидетелите очевидци на ПТП, подкрепени от експертната позиция на вещите лица, изготвили трите АТЕ, са еднозначни по отношение на обстоятелството, че пострадалият е предприел пресичане на платното за движение на указаното с напречна пътна маркировка М 8.1 място, при спокоен ход на преминаване, и при достатъчно ясна видимост на пътя, въпреки настъпилия здрач.

Според разясненото в т.6 б. "а" от Тълкувателно решение №2/2016 год., ОСНК, ВКС, правото на пешеходците да преминат с предимство през участъците от пътното платно, определени от закона като пешеходни пътеки,

е осъществимо със стъпването им на пешеходната пътека. Наличието на пешеходна пътека сигнализира за възможна опасност на пътя, поради което появата на пешеходец върху нея не е непредвидимо събитие. При приближаване към пешеходна пътека водачът има задължение да намали скоростта или да спре, което възниква при наличието на две предпоставки – пешеходците да са стъпили или да преминават през нея. В разглеждания казус данните, съобщени от двамата свидетели очевидци на произшествието - Д. и Х., потвърдени по експертен път от автотехническите експертизи сочат, че когато автобусът, управляван от подсъдимия, е потеглил от ул.“Мишин камък“, за да извърши завой наляво, пешеходецът Г. вече е бил започнал пресичането, т.е., същият се е намирал на ул.“Търговска“ /позиции, очертани на скици на л.156 от ДП/. Категорично е становището на експертите, че без оглед на това каква е посоката на пресичане на платното за движение от пешеходеца, в момента на потегляне на автобуса, същият вече е бил навлязъл по пешеходната пътека на ул.“Търговска“. В действителност, поради несвоевременното възприемане на пострадалия, подс.С. е реагирал на опасността едва след възникналото съприкосновение между автобуса и тялото на последния, при която закъсняла негова реакция, произшествието е било непредотвратимо. Несъмнено е, с оглед горното, че произшествието е настъпило поради обективизираното поведение на бездействие от страна на подс.С. спрямо предписаните правила за движение в зоната на пешеходна пътека, при отсъствие на реализирано от страна пострадалия нарушение на правилата по чл. 113 и чл. 114 от ЗДвП или казано по друг начин, същото е изцяло по вина на подс.С.. На основата на изложеното, въззивният съд намира за неоснователни доводите, застъпени в жалбите на подсъдимия и гражданския ответник, че съдът не е оценил адекватно приноса на пострадалия към настъпване на произшествието. Поддържаните от жалбоподателите твърдения за наличие на съпричиняване на вредоносния резултат от пострадалия, не държат също сметка, че чл. 119, ал. 5 от ЗДвП изключва съпричиняването, когато пътно-транспортното произшествие с пешеходец е реализирано на обозначена с пътна маркировка пешеходна пътека, след като водачът е нарушил правило от ЗДвП, имащо отношение към произшествието, както е в настоящия случай.

Постановената от първостепенния съд присъда е обжалвана от подсъдимия чрез неговия защитник и с доводи за явна несправедливост на отмереното наказание. Претендирайки, че данните по делото разкриват подс.С. като личност с ниска степен на обществена опасност, защитникът аргументира теза за приложимост на чл.55 от НК. Изтъква също, че отмереното от първата инстанция при условията на чл.54 от НК наказание е базирано единствено на обстоятелството, че подсъдимият не признава своята вина в настъпването на пътнотранспортното произшествие.

В рамките на очертаните в закона правомощия, апелативният съд, като подложи на внимателна преценка атакувания съдебен акт и в санкционната му част, намери следното:

При обсъждане на въпроса за наказанието, което подсъдимият следва да изтърпи за извършеното престъпление по чл. 343, ал. 3, предл. последно, б. „б“, предл. 1 вр. ал.1, б. „в“ вр. чл. 342, ал. 1 от НК, първоинстанционният съд е съобразил законоустановената наказуемост на това престъпление към датата на неговото извършване – 22.10.2019 г., а именно лишаване от свобода от три до петнадесет години и лишаване от права съгласно чл. 343г НК.

В преценката си за степента на обществена опасност на деянието, явяваща се задължителна в процеса на индивидуализиране на наказанието, съдът не се е ангажирал да изложи конкретни съображения, като основното му обсъждане е насочено към личностните характеристики на подсъдимия, поведението му след ПТП, семейната му, обществена и професионална ангажираност и отношение към случилото се. Пзовавайки се на много добрите характеристични данни на подсъдимия, изведени на основата на неговото чисто съдебно минало, инцидентния характер на допуснатите от последния в миналото нарушения на пътните правила, доброто му процесуално поведение, както и трудова и семейна ангажираност, съдът е достигнал до извод, че наказанието на последния следва да бъде определено при значителен превес на смекчаващите отговорността обстоятелства, поради което и му наложил наказание лишаване от свобода за срок, равен на предвидения в чл. 343, ал. 3, предл. последно, б. „б“, предл. 1 от НК минимум - три години лишаване от свобода. За същия срок съдът е постановил и лишаване на подсъдимия от правото да управлява моторно превозно средство съобразно чл. 343г от НК.

Въззивният съд споделя подхода на първата инстанция, на основата на който е изследвала данните по делото, носещи информация за личността на подс. С.. Изводът, до който е достигнал ОС-Ямбол, че същите разкриват положителни характеристики на личността на подсъдимия, е обоснован. Фактическите констатации сочат, че подсъдимият е с чисто съдебно минало, както и не е освобождаван от наказателна отговорност по реда на раздел IV от НК /спр. л. 178 от ДП/. Не са налице също данни за извършени от С. други противообществени прояви. Представените трудов договор и длъжностна характеристика на подс. С. носят положителни сведения за неговата професионална ангажираност като водач на автобус /спр. л.87-90 от ДП/. Правилна оценка съдът е дал и на съдържащата се по делото информация относно санкционирането на дееца по административнонаказателен път за нарушения на правилата за движение по пътищата. Въпреки формалния подход, възприет от ОС-Ямбол с отчитане само броя на издадените срещу водача наказателни постановления, следва да се отбележи, че крайните му изводи са правилни. Сведенията, отразени в приложената по ДП справка за нарушител /спр. л. 71 от ДП/ установяват, че подс. С. е правоспособен водач на МПС от 1978 г., притежаващ свидетелство за управление на МПС, с категории А, ВЕ, СЕ, М, DE, D, АМ, ТКТ и С, като до датата на инкриминираното деяние – 22.10.2019 г. същият е санкциониран по административен ред за допуснати нарушения на пътното законодателство с

влезли в сила 1 наказателно постановление и 1 фиш, глобите по които са заплатени изцяло. Първото от допуснатите от подсъдимия С. нарушения на правилата за движение по пътищата е с голяма давност от 2008г. и не е посочено конкретното нарушение, което е допуснато, а само административнонаказателната норма, по която е санкционирано. Второто нарушение е допуснато близо три години преди процесното ПТП, като същото е по чл.21, ал.2 от ЗДвП – управление на МПС с несъобразена скорост. Отчитайки тежестта на описаните нарушения, както и давността на санкциите в контекста на съображенията, развити в ТР № 2/2018 г. по т. д. № 2/2017 г. ОСНК ВКС и ТП № 1/2015 г. по т. д. № 1/2014 г. ОСС от НК на ВКС и ОСС на II колегия на ВАС, настоящият състав намира, че ОС-Ямбол е дал обективна оценка на обсъжданите данни, приемайки че същите не характеризират подс. С. като системен нарушител на правилата за движение по пътищата. В тази насока съдът коректно е отчетел и факта, че подс. С. е професионален водач на МПС, с близо 40 годишен опит като водач на МПС и в обсега на изминатите от него хиляди километри, допуснатите общо 2 нарушения в рамките на целия му стаж като водач, не могат да го определят като водач, който пренебрегва задълженията си по ЗДвП.

Анализирайки фактите по казуса, въззивният съд прие, че конкретното деяние не разкрива специфика, завишаваща обществената му опасност извън рамките на характерната за този вид престъпления. Безспорно е, че нарушението по чл. 119, ал. 1 от ЗДвП, свързано със задължението на водачите на МПС да предприемат мерки, с които да осигурят безопасното преминаване на пешеходците по пешеходна пътека, е едно от най-тежките такива на правилата за движение по пътищата, довело в случая до възникване на ПТП, с последица – смъртта на пострадалия Г.. В същото време обаче, не могат да се пренебрегнат и обстоятелствата по делото, свидетелстващи, че проявеното от страна на подсъдимия невнимание към поведението на пешеходеца, до голяма степен се дължи на интензивния трафик в района на кръстовището, изискващ сериозната му съсредоточеност да наблюдава широк периметър от него, т. е. не се дължи на разсейване по причини от друг характер, които да нямат никакво отношение към извършваната дейност по управление на МПС, налагащо в този случай по-строга критика към последния. Факт е също така, че веднага след настъпване на произшествието, подс.С. е предприел действия по оказване помощ на пострадалия, съдействайки на последния да се премести от средата на пътното платно до бордюра на тротоара. Отчитайки горните особености на ПТП, въззивният съд споделя позицията на първата инстанция, че не е обосновано да се подхожда с прекомерна строгост към дееца.

В насока смекчаване отговорността на дееца следва да се отчете и направената от въззивния съд преценка за необходимостта от отпадане на обвинението срещу подс. С. за допуснати от последния нарушения на чл. 5, ал. 2, т. 1, чл.20, ал.2, изр.2 и чл.116 от ЗДвП, тъй като същите се характеризират като общи норми спрямо специалната норма на чл.119, ал.1 от

ЗДвП. В случая обаче, извеждането на посочените нарушения от обхвата на обвинението срещу подс.С., не повлиява преценката на съда за справедливост на отмерената санкция предвид, че същата е в минималния размер, предвиден за съответното престъпление. В рамките на установените по делото фактически специфики на казуса е важно да се отчете, че като водач на автобус, натоварен в служебната си функция да извършва превоз на пътници, подс.С. е ангажиран с това да бъде особено стриктен по отношение на правилата за движение по пътищата, което съответно предпоставя и по-критичния подход в оценката на поведението му на пътя. Ето защо и макар сред оценените от съда смекчаващи отговорността на подсъдимия обстоятелства да се допълва и ново такова, претенцията за приложението на чл.55 от НК, не може да бъде удовлетворена.

Наложеното на подс. С. наказание, при изключителен превес на смекчаващите отговорността обстоятелства освен законосъобразно, е и справедливо отмерено, като същото е съответно на степента на обществена опасност на деянието, на смекчаващите и отегчаващи вината обстоятелства, а така също и на целите по чл. 36 от НК. Наказанието правилно е определено при условията на чл. 54 от НК, тъй като данните по делото не дават основание за приложение на разпоредбата на чл. 55 от НК – не са налице обстоятелства, които да могат да бъдат оценени като изключителни или многобройни смекчаващи наказателната отговорност на подсъдимия. Известно е, че правилата на чл. 55 от НК се прилагат по изключение, когато случаят е значително по-лек от типичните, обхванати от престъпния състав и справедливостта на отговорността би била компрометирана дори и с най-лекото, предвидено в закона наказание. За приложението на института обаче е необходимо не само наличие на изключителни или многобройни смекчаващи отговорността на дееца обстоятелства, но и извод, че и най-лекото, предвидено в закона наказание, се явява несъразмерно тежко. В конкретния случай, както правилно е приела първата инстанция, данните по делото не позволяват да се направи такъв извод.

Смекчаващите вината обстоятелства, върху които защитата акцентира във въззивната жалба, за да обоснове искането си за приложение на чл.55 от НК, са сред отчетените такива от първата инстанция и те, както законосъобразно е приел ОС-Ямбол, следва да намерят отражение при индивидуализация на наказанието в хипотезата на чл. 54 НК и определянето му в минимален размер на предвиденото престъпление по транспорта. Същите не могат да бъдат преценени като многобройни, за да могат да обосноват допълнително смекчаване на наказателно правното положение на подсъдимия, като сред тях не е налице и изключително такова.

Въззивният съд споделя съображенията на първата инстанция, на основата на които последната е възприела, че за постигане целите на превенцията и преди всичко за поправяне на подсъдимия, не е наложително същият да изтърпи ефективно наложеното наказание лишаване от свобода.

Налице са всички законови изисквания за приложението на чл. 66 от НК.

Съвкупната оценка на обстоятелствата относно личността на подсъдимия - възраст, социална, трудовата и семейна ангажираност, неговата степен на обществена опасност и възможностите за неговото поправяне, и не на последно място конкретните характеристики на проявената престъпна проява, налага извод, че за поправянето и превъзпитанието на последния не е необходима принудителна изолация в местата за лишаване от свобода. Постижима с приложението на чл.66 от НК в случая се явява и преследваната от закона генерала превенция, предвид съществуващата в закона възможност за привеждане в изпълнение на отложеното наказание при извършване на ново престъпление. Този ефект се постига и чрез размера на определения от съда изпитателен срок.

Макар да възприема изводите на първата инстанция относно приложимостта в казуса на чл.66 от НК, защитени убедително в мотивите на присъдата, въззивният съд намира, че определеният максимален изпитателен срок от пет години е прекомерен и несъответен на вече обсъдените данни за личността на дееца. Събраните по делото множество такива, които характеризират в положителен аспект личността на подс.С., според настоящия състав на съда дават основание за извод, че поправянето и превъзпитанието на последния може да бъде постигнато и с четиригодишен период на отлагане на наказанието. По този начин успешно могат да бъдат изпълнени, както специално превантивната, така и общо превантивната функция на наказанието спрямо него. Ето защо, въззивният съдебен състав счете, че следва да измени присъдата в тази ѝ част като намали изпитателния срок на четири години.

Наложеното наказание лишаване от правоуправление в размер на три години не може да бъде преценено като явно несправедливо. При отмерване на това наказание като кумулативно предвидено в чл. 343г от НК, съдът е съблюдал разпоредбата на чл.49, ал.2 от НК, както и задължителната тълкувателна практика - ТР №61/1980 год. на ОСНК и Постановление №1/17.01.1983г. на Пленума на ВС. Така наложеното от ОС-Ямбол наказание, въззивният съд намира, че в достатъчна степен ще въздейства осъзнаващо и предупредително върху подсъдимия и ще възпре последния от следващи, водещи до неблагоприятни последици действия в практиката му като водач на МПС. Ето защо в тази и част, присъдата следва да бъде потвърдена.

Проверявайки първоинстанционната присъда в гражданската ѝ част с оглед доводите на защитника на подсъдимия и на повереника на гражданския ответник за необоснованост и незаконосъобразност на възприетите изводи относно справедливия размер на присъдените обезщетения за неимуществени вреди, както и неправилна преценка на предпоставките за ангажиране на отговорността на ответника по гражданските иски, въззивният съд прие, че същите са неоснователни.

Обоснован на данните по делото се явява изводът на

първоинстанционния съд, че разследваното транспортно престъпление, извършено от подсъдимия, представлява деликт според гражданското право и че доказаността на деликтното правоотношение обуславя основателност на предявените от пострадалите граждански иски за заплащане на обезщетения за причинените им с деянието неимуществени вреди. В резултат на виновното и противоправно поведение на подсъдимия С., гражданските ищци в лицето на децата на пострадалия - А.Г. и М.Г. и неговата съпруга – К.Г., са претърпели неимуществени вреди, които са пряка и непосредствена последица от извършеното престъпление. Обсъждайки наличните по делото доказателства, сред които и показанията на самите наследници А., М и К. Г.и, съдът правилно е достигнал до извод, че вследствие смъртта на пострадалия Г. Г. всеки един от гражданските ищци (наследници на Г.) е претърпял множество болки и страдания, за което трябва да бъде справедливо обезвъзмезден. Отчел е всички установени по делото обстоятелства относно естеството на взаимоотношенията и силата на връзката между ищците и пострадалия, относно начина, по който се е отразила загубата, доказаният интензитет на претърпените болки и страдания и е определил справедливо обезщетение от 70 000 лева – за всеки от синовете на пострадалия и 100 000 лева –за съпругата на пострадалия, като е отхвърлил исковите до пълния им размер от 100 000 лева за двамата синове и 120 000 лева за съпругата.

Обстоятелствата, очертаващи справедливостта на конкретно дължимото обезщетение за причинените неимуществени вреди са специфични и се основават на общочовешките ценности. Възмездяването на болките и страданията, понесени от пострадалите деца и съпруга се ръководи от юридическите принципи и критерии, вложени в нормите на чл. 52 и чл. 45 от ЗЗД, които предходната съдебна инстанция е съблюдала при определяне на размера на обезщетенията. Присъденото на всеки един от гражданските ищци обезщетение не може да бъде преценено като завишено, доколкото същото е съобразено с конкретните обстоятелства по делото, чрез които е конкретизиран общият принцип за справедливост по чл. 52 от ЗЗД. Намирайки, че присъдените обезщетения са съответни на обема и тежестта на причинените болки и страдания на всеки от гражданските ищци, въззивният съд прие жалбите, изходящи от подсъдимия и ответника по исковите - „Дичони“ ЕООД, с доводи за несправедливо отмерено им обезщетение, за неоснователни.

По делото е установено чрез депозираните пред съда свидетелски показания, че от безвъзвратната загуба на своя баща, към когото гражданските ищци А.Г. и М.Г. са били много привързани, изпитвайки силна обич и разчитайки на моралната му подкрепа, последните са претърпели значителни по обем страдания, като степента на тези страдания е била голяма с оглед внезапността на тази загуба и начина на престъпно отнемане на живота на техния баща. Независимо, че от години двамата са пребивават извън пределите на страната, т.е., далеч от дома на своите родители, за същите се установява, че са съхранили отношенията си на близост и доверие с

тях. Душевно болки и морални терзания от преждевременната и трагична смърт на своя съпруг е изживяла и гражданската ищца К.Г., която приживе е имала топла семейна връзка с него, основана на взаимно разбирателство и подкрепа, и която след смъртта му е останала сама, предвид пребиваването на синовете ѝ зад граница. За интензитета на претърпените от последната душевни болки свидетелстват и данните, съдържащи в приложените по делото медицински документи – Епикриза от 23.11.2019г., издадена от МБАЛ „Св. Пантелеймон“ АД, Неврологично отделение – гр.Ямбол и амбулаторен лист 964/21.07.20г., установяващи влошеното ѝ здравословно състояние /спр. л.28-30 от НОХД № 400/20г. на ЯОС/. Видно от цитираната Епикриза, на 19.11.2019г. св. Г. е постъпила в болница с диагноза исхемичен мозъчен инсулт. Странанията на последната от загубата на съпруга ѝ, както и сериозността на проявеното при нея само около месец след катастрофата заболяване, е наложило грижите за същата да бъдат поети от синовете ѝ. Съобразявайки се с тези обстоятелства, отчетени и от ЯОС в решението му за репарирание на понесените от наследниците болки и страдания, въззивният съд прие, че макар загубата от смъртта на пострадалия да е несъизмерима с финансово обезщетение, отмереното такова от съда за всеки от гражданските ищци е справедливо.

Законосъобразно и в съответствие с регламента на чл.49 от ЗЗД съдът е осъдил гражданския ответник „Дичони“ ЕООД да заплати солидарно с подсъдимия като негов работодател определените на тримата граждански ищци обезщетения за причинени им неимуществени вреди. Отговорността на юридическото лице - работодател по чл.49 от ЗЗД за вреди, причинени от работника при или по повод изпълнението на възложената му работа, е обезпечително-гаранционна и безвиновна. По силата на цитираната правна норма, възложителят носи солидарна отговорност за причинените вреди наред с изпълнителя, независимо от липсата на виновно поведение от негова страна и независимо от това дали извършеното от работника е било в отклонение от възложената му работа. Отговорността на възложителя по чл. 49 от ЗЗД цели да гарантира репарирането на вредите, причинени от работника по време на работа или по повод изпълнението на същата. Правноирелевантни за тази отговорност на възложителя са надлежното предварително инструктиране на подсъдимия като негов работник, както и последващото прекратяване на трудовия договор с работника, защото тези обстоятелства не освобождават работодателя от гаранционната му отговорност по чл. 49 от ЗЗД. Достатъчно е, че към датата на реализираното престъпление между търговското дружество „Дичони“ ЕООД и подсъдимия са съществували трудовоправни отношения, възникнали от сключен между тях трудов договор, и че управляването от подсъдимия на процесния автобус в момента на ПТП е било по повод изпълнение на възложена от работодателя работа – след извършения превози на работници по график в края на работния ден, подсъдимият С. е пътувал към гаража на фирмата, за да остави процесния автобус. В случая тези обстоятелства не са спорни по делото, като

за установяването им в хода на процеса са представени както гласни, така и писмени доказателства. Отчитайки горното, въззивният съд не намира основание за упрек към първата инстанция в решението ѝ да осъди гражданския ответник да заплати солидарно с подсъдимия, негов работник, определените обезщетения на наследниците на пострадалия, конституирани като граждански ищци в процеса. По-горе в мотивите си съдът вече изтъкна, че присъдените на наследниците обезщетения са правилно определени в съответствие с принципа за справедливост, визиран в чл. 52 от ЗЗД, поради което и алтернативно поставеното в жалбата на гражданския ответник искане за намаляване размера на същите, се явява неоснователно.

Въззивният съд не споделя възражението на гражданския ответник, че при оценката на негативните преживявания и емоции на синовете на пострадалия по повод неочакваната загуба на баща им, съдът е пренебрегнал обстоятелството, че и двамата от дълги години са живеели в чужбина. Соченото обстоятелство, видно от мотивите на атакуваната присъда, не е останало неотчетено от първата инстанция, която именно при съобразяване на наличните данни за продължителното отсъствие на А.Г. и М.Г. от страната, лишило ги от пряк контакт с техния баща, е редуцирала размера на претендираните от тях обезщетения до 70 000 лева за всеки един.

Без основание е също оплакването на гражданския ответник за наличие на съпричиняване от страна на пострадалия на вредоносния резултат, обуславящо необходимостта от намаляване размера на така определените обезщетения. В мотивите на съда по-горе вече бе обсъден въпросът за приноса на всеки от участниците в ПТП към настъпване на тежкия съставомерен резултат, като изводът, който бе застъпен е, че при предприетото от страна на пешеходеца Г. пресичане на процесното кръстовище, същият не е допуснал нарушения на пътните правилата и в частност на регламентираните такива в чл. 113 и чл. 114 от ЗДвП, т.е., произшествието е възникнало изцяло по вина на подс.С.. Цитирана бе от съда и разпоредбата на чл. 119, ал. 5 от ЗДвП, по силата на която пешеходецът Г. не може да се счита за съпричинител за настъпване на произшествието, доколкото същото е реализирано на обозначена с пътна маркировка пешеходна пътека и по отношение на водача С. е установено, че е нарушил конкретно правило от ЗДвП – чл. 119, ал.1 от ЗДвП. Поради горното и поддържаното от гражданския ответник искане за редуциране размера на обезщетенията, подкрепено с довод за наличие на съпричиняване, не може да бъде прието за основателно.

Като неоснователно следва да бъде преценено наведеното в жалбата на защитника на подсъдимия оплакване за допуснато от съда съществено процесуално нарушение, изразяващо се в пропуск на последния да отрази в присъдата началния момент, от който се дължат присъдените обезщетения за неимуществени вреди. В случая е важно да се отбележи, че релевантният момент, който има отношение към задължението на подсъдимия, съответно

гражданския ответник по заплащане на присъденото обезщетение, е моментът на влизане в сила на акта, с който е постановено съответното осъждане, в случая това е присъдата на ОС-Ямбол. Моментът на влизане в сила на присъдите и решенията, който е от значение за привеждането им в изпълнение /в случая и за определяне на началния момент, от който за подсъдимия възниква задължението да изпълни задължението си по заплащане на обезщетение/, е законово определен - чл. 412, ал. 2 от НПК, като провокираните в практиката спорове по въпросите, касаещи влизането в сила на съдебните актове, са намерили своето разрешение в ТР №5/21.05.2018г. на ВКС по т.д. № 5/2017г., ОСНК. Поради това и няма как да се вменява в задължение на съда да отразява в своя акт датата, на която същият става изпълним, без оглед на това дали се касае за наказателна или гражданско-осъдителна част на присъдата. По съвсем различен начин обаче стои въпросът с дължимата от осъденото лице лихва за забава, при наличие на каквото осъждане, съдът е длъжен да посочи началния момент, от който тя се дължи. В разглеждания случай, осъществявайки цялостна служебна проверка на присъдата, въззивният съд констатира, че при постановяването ѝ съдът, макар да се е произнесъл по приетите за съвместно разглеждане граждански иски за вреди от непозволено увреждане, е пропуснал да присъди дължимата лихва за забава, която е била поискана от гражданските ищци К. М. ГР., М. ГР. ГР. и АНГ. ГР. ГР. още с молбите им по чл. 85 от НПК /спр. л.26-27, л.31-32, л.33-34 от НОХД №400/20г. на ЯОС/. Това е дало основание на тримата граждански ищци да поискат с нарочна молба, депозирана в срока по чл. 301, ал.3 от НПК, произнасяне от съда по претенцията им за присъждане на лихви от деня на увреждането, във връзка с която ОС-Ямбол е постановил определение №260076 от 13.08.2021г. по реда на чл. 250, ал.1 от ГПК, вр. чл.88, ал.1 от НПК, с което е допълнил присъдата в нейната гражданско-осъдителна част. С цитираното определение съдът е постановил подсъдимият Й.С. и гражданският ответник „Дичони“ ЕООД, ЕИК ... да заплатят солидарно на гражданските ищци К. М. ГР., М. ГР. ГР. и АНГ. ГР. ГР. законната лихва върху присъдените им обезщетения за неимуществени вреди, считано от датата на увреждането – 22.10.2019г. до окончателното изплащане на сумите /спр. л.210-211 от НОХД № 400/20г. на ЯОС/. Проверката на този допълващ присъдата акт установява, че същият е постановен в нарушение на процесуалните изисквания, регламентирани в чл. 301, ал.3 от НПК – не е спазен както срокът, в рамките на който законът допуска допълване на присъдата в гражданско-осъдителната ѝ част /в срока на обжалване на присъдата/, редът, който е предвиден и формата на акта /допълнителна присъда/. Наред с това, осъждайки солидарно подсъдимия и гражданския ответник да заплатят лихви за забава, съдът е посочил като начален момент, от който те се дължат – 22.10.2019г., която дата е приел, че се явява датата на увреждане. В случая съдът не е отчел обстоятелството, че датата на настъпване на ПТП – 22.10.2019г. не съвпада с датата на смъртта на пострадалия – 23.10.2019г., която именно се явява релевантна при

присъждане на обезщетение за неимуществени вреди от смъртта на близък, съответно и от тази дата задълженото лице изпада в забава. Отчитайки горното, въззивният съд като инстанция по същество намери, че допълващото присъдата определение на първата инстанция от 13.08.2021г. следва да бъде отменено изцяло, като подсъдимият Й.С. и гражданският ответник „Дичони“ ЕООД, ЕИК ... бъдат осъдени да заплатят солидарно законната лихва върху присъдените на гражданските ищци К.Г., М.Г. и А.Г. обезщетения, считано от 23.10.2019г. – датата на смъртта на наследодателя им Г. Г. до окончателното изплащане на сумите.

С оглед постановената осъдителна присъда съдът правилно е присъдил разносните по делото, както и дължимата държавна такса съобразно уважената част от гражданските искове. Съобразно правилата на чл. 189 ал.3 от НПК, в тежест на подсъдимия следва да бъдат възложени и допълнителните деловодни разноси, направени в хода на въззивното следствие, а именно общо сума от 218,40 лева, явяваща се изплатено от бюджета на АС-Бургас възнаграждение и пътни разходи на вещите лица от тройната автотехническа експертиза.

Извършвайки на основание чл. 314 от НПК служебна проверка на правилността на проверявания съдебен акт, въззивната инстанция не констатира допуснати нарушения на материалния и процесуалния закон, които да налагат изменяване на присъдата в останалата ѝ част или нейното отменяване.

Мотивиран от гореизложеното и като съобрази частичната основателност на доводите във въззивната жалба на защитника на подсъдимия, обуславящи необходимостта от изменение на първоинстанционния съдебен акт, на основание чл. 334, т. 3 и т. 6 от НПК, Бургаският апелативен съд

РЕШИ:

ИЗМЕНЯВА присъда № 260011/15.07.2021 г., постановена по НОХД № 400/2020 г. по описа на Окръжен съд-Ямбол, като:

ПРИЗНАВА подсъдимия Й. Б. С., ЕГН:***** за НЕВИНЕН и го ОПРАВДАВА по обвинението за нарушаване на правилата за движение по пътищата, визирани в чл.5, ал. 2, т. 1, чл.20, ал.2, изр.2 и чл.116 от ЗДвП.

НАМАЛЯВА размера на изпитателния срок, определен на основание чл.66, ал.1 от НК – от пет на четири години, считано от влизане на присъдата в сила.

ОТМЕНЯ определение №260076 от 13.08.2021г. на ОС-Ямбол, с което е постановено допълване на присъдата в нейната гражданско-осъдителна част, като ОСЪЖДА подсъдимия Й. Б. С. и гражданския ответник „Дичони“ ЕООД, ЕИК ... със седалище и адрес на управление: гр.Ямбол, ул.“Батак“ №3,

управлявано и представлявано от Д.И.Г., да заплатят солидарно на гражданските ищци К. М. ГР., М. ГР. ГР. и АНГ. ГР. ГР. законната лихва върху присъденото им обезщетение за неимуществени вреди /70 000 лева за М.Г. и А.Г. и 100 000 лева за К.Г./, считано от датата на увреждането - 23.10.2019г., до окончателното изплащане на сумите.

ПОТВЪРЖДАВА присъдата в останалата ѝ част.

ОСЪЖДА подсъдимия Й. Б. С. /със снета самоличност/ да заплати по сметка на Апелативен съд-Бургас направените във въззивното производство деловодни разноски – сума в размер на 218,40 /двеста и осемнадесет лева и четиридесет стотинки/ лева.

Решението подлежи на касационно обжалване и протестиране пред Върховния касационен съд на РБългария в петнадесетдневен срок от съобщаването му на страните.

Председател: _____

Членове:

1. _____

2. _____